

Munkaadó és kiadó: Szubotica

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 8Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Munkaadó 8-10, 6-53

NAPILÓ

Előfizetés és befizetés

egy évre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon nem jelenik meg

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. AUGUSZTUS 2.

207. SZÁM

PÉNTEK

Egész Európában nyugodtan
telt el az augusztus elseje

Párisban rendőrség, csendőrség és katonaság szállta meg a gyárakat, középületeket és fontosabb pontokat, amelyeken gépfegyvereket állítottak fel. Több újabb kommunista letartóztatás történt Párisban — Bécsben és másutt is nyugodtan folytak le a tüntetések

Sulyos kommunista zavargások Columbiában

Párisi jelentés szerint Párisban hajnali két óra körül rendőrtisztviselők jelentek meg a Humanité helyiségeiben és

elkobozták a Humanité csütörtöki számának már kinyomott 30.000 példányát.

Az elkobzás az ügyészség utasítására történt, mert a Humanité fontos utasítást közölt, hogy hol és hogyan tüntetnek a munkások augusztus elsején. A rendőrtisztviselők ezután átmentek a nyomdába, leállították az összes rotációs és szedőgépeket, amelyekből kiszedték a csavarokat, hogy az elkobzott lappéldányokat ne állíthassák újból elő.

Éjjel 12 óra körül csendőr- és rendőrfőnökök lepték el az utcákat, a külvárosokat és a munkásnegyedeket katonaság szállta meg.

A szürkülőket pedig a gyárakat, középületeket és fontosabb pontokat csendőrség vette körül.

Mindenütt gépfegyvereket és hatalmas teherautókat állítottak fel,

hogy ezeken a rendőrséget és katonaságot minél gyorsabban szállíthassák szükség esetén az egyik helyről a másikra. A Rue Nationale egyik szállodájának kapujában 31 gyújtósínort és 19 dinamittöltényt találtak, amit valószínűleg egy üldözött kommunista dobott el.

Reggel óta repülőgépek keringenek Páris felett és figyelik az utcákat és ráclón tesznek jelentést a rendőrigazgatásnak, ha valahol nagyobb esődület támad.

A nagyarányú előkészületeknek megvan az eredményük, mert

Párisban minden incidens nélkül telt el az augusztus elseje.

A forgalomban nem volt fennakadás s a közüzemek rendszeresen dolgoztak.

A Páris melletti Saint Denis városában délelőtt 11 óra körül a kommunista munkások egy része beszüntette a munkát

és a gyárak udvarán gyülekeztek, de ezek a gyűlések nem voltak forradalmi jellegűek. Saint Denisben husz kiléptelt letartóztatottak le és letartóztatták a város polgármesterét is, aki állítólag sztrájkra izgatta a munkásokat. Marselleben is 19 letartóztatás történt a délelőtti folyamán.

Mint Bécsből jelentik,

Bécsben is teljes rend és nyugalom volt csütörtökön.

A kommunista Rote Fahne izgató tartalma miatt elkobozták és reggel újból házkutatást tartottak a kommunista szervezetek helyiségeiben és a pártvezetőség több tagját letartóztatták. A középületeket mindenütt őrzik. Délfelé lezajlott a kommunista hadirokkantak engedélyezett ülése, amelyen mindössze 150—180 ember vett részt. A rokkantak végigvonultak Bécs külvárosán, Meidlingen, de ez a felvonulás zavar nélkül folyt le.

Budapesti jelentés szerint a rendőrség Budapesten is teljes készenlétben várta az augusztus elsejét, de az egész nap folyamán semmiféle rendzavarás vagy tüntetés nem volt.

Mint Berlinből jelentik, a rendőrségi készenlét a német fővárosban is kora hajnalban kivonult az utcákra, ahol teljes készenlétben volt, hogy minden eszékkel biztosítsa a nyugalmat és a rendet.

Berlinben délig nyugalom volt mindenütt, a közlekedés normális volt és a gyárakban és üzemekben folyt a munka.

Mint Londonból jelentik, szerdán este izgalmas esemény játszódott le Londonban.

Egy autóbussz tetején hét kommunista összeláncolta egymást és magasra emelték magláb-

colt kezeiket, amelyekben vörös zászlókat lengettek.

A körutakon óriási tömeg nézte végig a furcsa tüntetést, míg végre rendőrök vették le az autóbusszról az ordító kommunistákat, akikről kovácsok fűszeltek le a láncokat. A tüntetőket igazoltatásuk után elbocsátották a rendőrségről.

Buenos-airesi jelentés szerint

Columbiában komoly kommunista zavargások törtek ki.

Több városban véres összeütközésekre került a sor a kommunisták, a rendőrség és a katonaság között. A kommunisták főleg olyan helyiségeket rohantak meg, amelyek távol vannak a vasútállomástól.

Gomezben a kommunisták elfoglaltak egy dinamitraktárt, lefeszározták annak hivatalnokait és megostromolták a rendőrség épületét, de a rendőrség visszaverte őket. Libanóban a kommunisták bombákat dobtak. A Columbiái kormány nagyobb csapattevéket mozgósított a kommunisták leverésére.

A vörös augusztus elseje, ugyilátszik, mindenütt aránylag csendben és nyugodtan telt el.

A rendőrség mindenütt csirájában fojtotta el a kommunista megmozdulást és több országban történtek csütörtökön is letartóztatások, de ezeknek jórészt elővigyázatossági jellegük volt.

Mint Beogradból jelentik,

a kritikás augusztus elseje Jugoszláviában mindenütt a legnagyobb rendben és nyugalomban telt el.

Az augusztus elsejei intézkedésekről a belügyminisztérium a következő közlést adta ki:

— A belügyminisztérium rendelkezésére álló adatok szerint augusztus elsején délig az egész országban tökéletes rend és nyugalom volt, éppogy, mint minden egyéb közönséges munkanapon. A munkások a városokban és a városokon kívüli ipari centrumokban mindenütt dolgoztak és az egész Európában bejelentett tüntetések országunkban nem jutottak kifejezésre. A hatóságok megtették minden intézkedést az esetleges tüntetések megakadályozására, de ezeknek végrehajtására nem került sor.

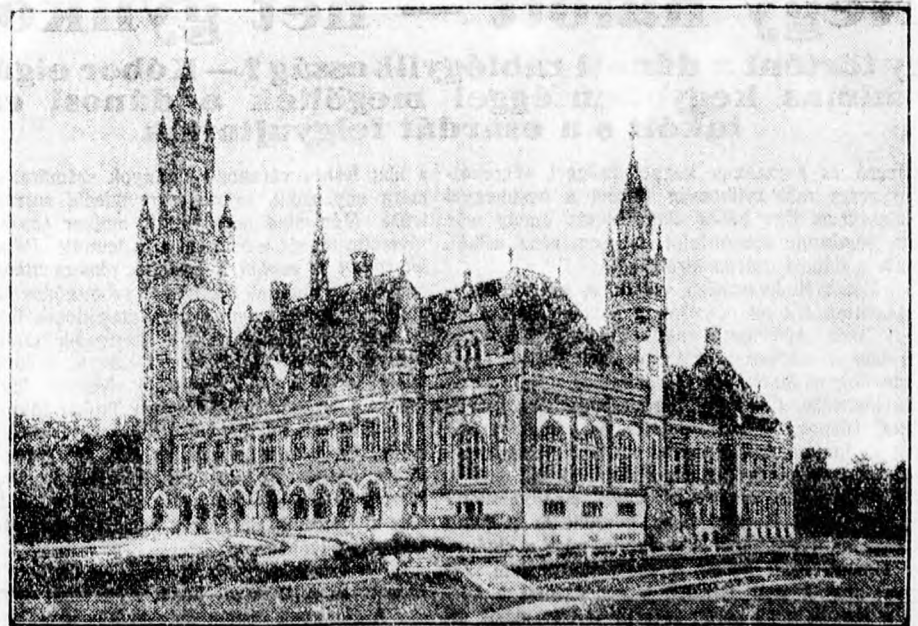
A minisztertanács kijelölte a hágai nemzetközi
jóvátételi konferenciára küldendő jugoszláv
delegációt

Marinkovics külügyminiszter lesz a delegáció elnöke

Beogradból jelentik: A minisztertanács szerdán este ülést tartott, amelyen Zivkovics Petár miniszterelnök-belügyminiszter elnököl. A minisztertanács ülésén az eddigi pénzügyi törvényről tárgyaltak, amely, mint ismeretes, mintegy kétezer különböző rendelkezést tartalmaz. Mint-hogy a szükségtelemné vált pénzügyi rendelkez-

tolt, amelynek tagjai Uzunovics Nikola dr. Kumanudi Koszta, dr. Szrszkics Milán és dr. Svriljuga Sztankó lettek.

Ezután foglalkozott a minisztertanács a napokban megtartott miniszterközi konferencia eredményeivel is. A konferenciát, mint ismeretes, a Young-féle jóvátételi tervvel kapcsol-

A hágai békepalota, amelyben a jóvátételi kormánykonferenciát megtartják

zések redukcióját az egyes reszortokon belül augusztus 1-ig már elvégezték, a minisztertanács a kapott adatok alapján közel ezernyolcszáz ilyen rendelkezést törölt a pénzügyi törvényből és mintegy kétszázat hagyott csak meg érintetlenül.

A minisztertanács a meghagyott rendeletek újjászövegezésére miniszteri bizottságot választ-

latban tartották és azon Jugoszláviának a hágai nemzetközi konferencián elfoglalandó álláspontját vitatták meg. A hágai jugoszláv jóvátételi delegáció elnöke dr. Marinkovics Voja külügyminiszter, tagjai pedig dr. Svriljuga Sztankó pénzügyminiszter és Boskovics Máté, a nemzetközi jóvátételi bizottság eddigi jugoszláv delegátusa lesznek

Megindultak a tárgyalások Kína és Oroszország megbízottai közt

A nankingi kormány hajlandó a statuskvo visszaállítására a keletkínai vasutaknál — A szovjet mozgósította a szibériai tartalékos tiszteket és a legénység egy részét

Londonból jelentik: A keletkínai vasutak ügyében felmerült konfliktus elsimítása folyamathan van.

Mandszuri városában szerdán megtörtént az első összejövetel az orosz és a kínai kormány felhatalmu megbízottai között.

A szovjetkormányt a karbini orosz főkonzul, a nankingi kormányt pedig a karbini külügyi főbiztos képviselte. Az első összejövetelen arról tárgyaltak, hogy hol és mikor üljen össze az orosz és kínai delegáció, amely az érdemleges tárgyalásokat folytatni fogja. Beavatott körökben egy hírlík, hogy

a nankingi kormány már arra is hajlandó, hogy visszaállítsa a státuskvót a keletkínai vasuta-

kon, feltéve, ha Oroszország kötelezi magát arra, hogy beszünteti a kommunista propagandát Kínában.

Rigai jelentés szerint a szovjethatóságok elrendelték

a vörös hadsereg Kelet-szibériában lakó összes tartalékos tisztjeinek és a szibériai 1902—1903. korszakbeli legénységének a mozgósítását.

Mint Vladivosztozkóba jelentik, két szovjetvezéred Vladivosztozkó felé fordult, elfoglalt egy páncélvonatot és elvágta a vasutovonalt. Vörös hadseregheli katonaszökevények szerint a szovjetkormány nem mer nagyobb csapatteketet összevonni.

Váratlanul megszakadtak az angol-orosz tárgyalások

A szovjet szerint Anglia nem akarja a diplomáciai viszony helyreállítását

Londonból jelentik: A külügyminiszteriumban

csütörtökön délelőtt volt a második összejövetel Henderson külügyminiszter és Dovgalevszki párisi szovjetkötvet között.

Dovgalevszki a hét elején távirati jelentést küldött Moszkvába az angol-orosz diplomáciai viszony helyreállítása ügyében megindult tárgyalásokról és közölte a szovjetkormánytal a Henderson külügyminiszterrel folytatott első megbeszélés tartalmát. A jelentés alapján Moszkvából szerdán újabb instrukciók érkeztek, amelyeknek alapján csütörtökön folytatódott a tárgyalások.

Londoni beavatott körökben az a vélemény, hogy

a tárgyalások jóval hosszabb ideig fognak tartani, mint eleinte hitték, mert az akadályok egyre tornyosulnak

és az angol kormány jogi szakértői azt hangoztatják, hogy a rendkívül fontos jogi kérdésekre való tekintettel nem szabad elsielni a döntést.

Henderson angol külügyminiszter és Dovgalevszki párisi orosz követ között megindult tárgyalásokban csütörtökön délután fordulat következett be, amennyiben a tárgyalások megszakadtak és Dovgalevszki már vissza is utazott Párisba. A tárgyalások megszakítására az adott okot, hogy az orosz válaszcjegyzék szerint Anglia vagy nem akarja, vagy nem tudja helyreállítani a diplomáciai viszonyt és ezért állította fel feltételeit Henderson külügyminiszter.

Megoperálták Poincarét

A volt francia miniszterelnökön néhány nap múlva újabb műtétet kell végrehajtani

Párisból jelentik: Az egyik párisi klinikán csütörtök reggel három orvos megoperálta Poincaré volt miniszterelnököt.

A műtét huszonöt percig tartott. Az orvosok nagyon meg vannak elégedve az eredménnyel

és bízna a hamaros gyógyulásban.

Néhány nap múlva egy második operációt végeznek a volt miniszterelnökön,

akinek az állapota az orvosi jelentés szerint kielégítő.

Négy halott — hét gyilkos

Hogy történt a dánosi rablógyilkosság? — Kóbor cigányok borzalmas kegyetlenséggel megölték a dánosi csárda lakóit s a csárdát felgyújtották

Vakmerő és borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott négyzseres rablógyilkosság történt a pestmegyei Dános községben. Egy kóbor cigánybanda, amely már letek óta vándorolt faluról-falura éhesen, pénz nélkül, tervbevette a dánosi csárda kirablását.

A körülmények kedvezőek voltak. A csárda egyedül, elhagyottan állt az utcán, a leközelebbi tanya is néhány száz méternyire esett. Éjnek idején senki sem járt ezen a vidéken, a cigányok tehát tudták, hogy nyugodtan dolgozhatnak, már alkonyatkor megérkeztek a csárda közelébe. Óvatosan fogtak borzalmas tervük kiviteléhez, nehogy a csárdatulajdonos, vagy a ház népe gyanút fogjon. A szerepeket pontosan felosztották egymás között és mindvégig aszerint jártak el.

Alkonyodott már, amikor az egyik cigányasszony benyitott az ivóba. Barátságosan köszönt és pálinkát kért. A csárdás gyanútlanul kiszolgált, mire a cigányasszony elment. Neki kellett terepszemlét tartani. Kis idő múlva, amikor már teljesen elesenedesedett a környék — a tanyák népe korán fekszik — egy másik cigányasszony köszöntött be a csárdába. Ő is pálinkát kért, de nem vitte el, hanem letelepett az egyik asztalhoz. Ez a cigányasszony Trokár Marcsa volt. Mire felhajtotta a pálinkás üveget, visszatért az előbbi cigányasszony is. Leült Trokár Marcsa mellé, akivel néhány szót váltott cigányul, majd minden átmenet nélkül szidalmazni kezdték egymást. Hangos lett tőlük a csárda. A csárdatulajdonos közbelépett és igyekezett kitéssékelni a lármázó cigányasszonyokat.

— Menjete ki, zárni akarok — szolt hozzájuk, nem is sejtve, hogy ez a veszekedés csak jeladás volt

a kint lesben várakozó cigányok számára, akik a lármára egyenként, szinte észrevétlenül surrantak be az ivóba. Már mind bent voltak, amikor egyikük hirtelen rávetette magát a csárdásra és leütötte. Pillanatok alatt látszódt le ezután a bestidtis tömeggyilkosság. A cigányok berontottak az ivóval szomszédos hálószobába, ahol már ágyban volt a csárdatulajdonos felesége. Vele is egy-kettőre végeztek. A harmadik szobában aludt a csárdás tizenhétéves nevelt leánya. A lövöldözésekre felébredt és a sötét szobából rémülten igyekezett kifelé. A küszöbön elébe toppant Trokár Marcsa.

— Mi az, mi történik itt? — kérdezte a megrémült leány, de válasz helyett Trokár Marcsa rángrott, a földre teperte és egy éles késsel nyiszálni kezdte a szerencsétlen leány nyakát. Élet-halál küzdelem fejlődött ki közöttük, de percek múlva Trokár Marcsa ismét feltűnt az ivóban:

— A lednka sem él már — jelentette társainak. Mosolyra nyílt ajkai közül megvillant fehér fogsora.

A cigányok ezután megkezdtek a zsákmány összegyűjtését, majd leültek az asztal köré és lakmározni hajnalig.

Kora hajnalban a csárda előtt örködő Kuna begyújtott a csárda ajtájan:

— Vigyázatok, kocsi közeledik.

Ért. A cigányok elbújtak, az ivó üresen maradt. A tejes kocsi gyanútlanul lépett be a tágas helyiségbe és a csárdást szólította. A sötét felől zörejt hallatszott. A tejes kocsi azt hitte, hogy ott a csárdás és arrafelé közeledett. Ebben a pillanatban hátulról kést dőttek a nyakába és kétszer belelőttek. A kocsi, aki semmi-

sem sejtve lepte meg a gyilkosokat, a negyedik áldozata lett a borzalmas bünténynek.

Kint már világosodott, a cigányok jónak látták elmenekülni. Sebteben összeszedve holmijukat, kimentek az országratra, de mielőtt elmenekültek volna, felgyújtották a csárda zsufedelőt. Abban bízta, hogy a csárda földig ég és eltünt minden nyomot.

Hatalmas lángnyelvek törtek fel az égboltra és felhívták a környékbeliek figyelmét, akik futva igyekeztek az égő csárdához. Megkezdődött az oltás és a tüzet sikerült is eloltani, mielőtt teljesen leégett volna a csárda. A szörnyű büntett nyomai megmaradtak, ott hevert a vértől áztatott padlón: négy holtest, némán tanuskodva az elmúlt éjszaka rémségeiről.

Ez a borzalmas esemény husz év előtt történt és a szörnyű bűnügyet feljegyzései alapján emlékirat formájában feldolgozta Péterfy Tamás ismert író, aki a dánosi rablógyilkosság törvényszéki tárgyalásán az esküdtszék tagja volt.

A Bácsmegyei Napló vasárnap kezd meg az érdekes és mindvégig izgalmas bűnügyi regény folytatá-lagos közlését.

Szomszédasszony, a házuk előtt a fán lóg egy ember...

Egy pacsi gazdálkodó különös öngyilkossága

Pacsiról jelentik: Kosaras János hatvanhétéves pacsi lakos július 29. és 30-ika közötti éjszaka öngyilkosságot követett el és meghalt. Az öngyilkosság ügyében megindították a nyomozást és a következő tényállást állapították meg:

Az öreg Kosaras nagyon szerette az italt, egész idejét kocsmázással töltötte el. Amikor ittasan hazatért lakására, feleségével és leányával állandóan veszekedett, így Kosarasék házában napirenden voltak a lármás jelenetek. Az utóbbi napokban még erősebben ivásra adta magát Kosaras. Hétfőn este is ittasan tért haza és ismét összezördült a feleségével, majd azt mondta, hogy nem tud aludni és a ház elé fog kiülni. Magához vett egy kis faszámolyt és kilenc óra tájban kiment a ház elé. Le is ült a háza előtti akácfa alá, családja pedig mit sem sejtve lefeküdt aludni. Másnap reggel öt óra tájban a szomszédokban lakó Zsadányi Józsefné a kertből átkiáltott Kosarasnéhoz:

— Szomszédasszony, a házuk előtt az akácán lóg egy ember.

Kosarasék azonnal kiszaladtak a ház elé és a legnagyobb megröbbenéssel látták, hogy az akácán felakasztva ott lóg az öreg Kosaras János. A lába alatt volt számoly elruga, a gazdálkodó pedig holtan csüngött az ágon.

Azonnal értesítették az esetről a csendőrséget, amely kiment a helyszínre, a holttestet levágták a fárról és kétségtelenül megállapították, hogy öngyilkosság történt. Az orvosi vélemény szerint Kosaras tettét ittas állapotban követte el.

Tolvaj a fotellben

Éjszakai látogató egy szentai nyugalmozott tanár lakásában

Szentáról jelentik: Izgalmas kalandja volt hétfőn este Mohácsi Pál nyugalmazott szentai tanárnak és feleségének. Mohácsiék a nagy hőségre való tekintettel estefelé is nyitvatartották a Szokolszka-uccában lévő lakásuk ablakait, míg maguk a lakás udvari részében rádiózenét hallgattak. Mohácsiné később előmosodott és elbucszott azzal, hogy lefekszik.

Be is ment az uccára nyíló hálószoba, de nem akarta a villanyt felgyújtani, hanem sötétben feküdt le. Félóra múlva a hálószobába jött Mohácsi Pál is. Abban a pillanatban, amikor a villany kapcsolójához ért, a szoba közepén álló fotellból egy hatalmas termetű férfi pattant fel, a nyitott ablakhoz ugrott és eltűnt a sötétben.

A zajra felébredt Mohácsiné és mind a ketten megröbbenve néztek az ablak felé, ahol az előbbi pillanatban a rejtélyes látogató eltűnt. Nyilvánvaló, hogy tolvaj járt a lakásban. Utánaértek, mi hiányzik és megállapították, hogy az éjszakai látogatói csupán néhány kisértékű ruhadarabot vitt magával.

Jelentést tettek rendőrségen, amely megállapította, hogy a vakmerő tolvaj, valószínűleg már akkor a szobában volt, amikor Mohácsiné bement oda. Az urlasszony nem gyújtott villanyt és a tolvaj meghúzódott a szobában, majd később kényelmesen helyet foglalt a karosszékhöz azzal a szándékkal, hogy bevárja, amíg az asszony elalszik és azután munkához kezd. A rendőrség a tettes kézrekerítésére megindította a nyomozást.

Legjobb hirdetési orgánium a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

Leszállította a tiszai hidvámot Szentá város közgyűlése

A bánáti oldalról való átkelésnél nem kell
vámot fizetni

Szentáról jelentik: Szentá város képviselőtestülete szerdán rendes közgyűlést tartott, amelyen izgalmas szavazás után a tanács javaslatával szemben elfogadták az iparosok és kereskedők által kezdeményezett hidvámleszállítást.

A közgyűlést 9 órakor nyitotta meg Györgyevics Szlobodán polgármester. Beterjesztette a polgármesteri jelentést, amely részletesen beszámol a városi ügyekről. Beszámolt a polgármester a vaidarégi városok szövetségének vrsaci üléséről, amelyen az ismert amerikai kölesönajánlattal foglalkoztak. Ezután bemutatta a polgármester a közgyűlésnek az újonnan kinevezett Miodragovic főkapitányt.

A főjegyző felolvasta a főjegyzői, főorvosi, adóügyi tanácsesi és állatorvosi jelentéseket, amelyeket a közgyűlés tudomásul vett.

A kereskedelmi egyesület beadványban kérte a várost a hidvám leszállítására. A kereskedők azt kérték, hogy a Bánát felől jövőeknek ne kelljen hidvámot fizetni, csak azok fizessenek vámot, akik Szentá felől igyekeznek a Tisza tulsó partjára. Ez tehát a vám felére való leszállítást jelenti.

A tanács indítványozta, hogy a javaslatot — tekintettel a költségvetés egyensúlyára — utasítsák el. Branovacska Lázár ipartestületi elnök a javaslat mellett szólalt fel. A polgármester a kérdést szavazásra tette fel és a képviselőtestület 14 szavazattal 12 ellen a tanács javaslatát ellen döntött.

Ezután a közgyűlés személyzeti és nyugdíjügyeket tárgyalta. Dudás Emil volt rendőrfőkapitány — kérvénye alapján — nyugdíj helyett végkielégítést állapítottak meg. Maties Szilárd volt rendőrfőkapitány nyugdíjkérvényét a közgyűlés elutasította. Ugyanígy elutasították Kerepessy Vince volt képviselő nyugdíjkérvényét, aki mint adóügyi tanácsos állott 1927-ben a város szolgálatában.

A tárgysorozat többi pontját a közgyűlés a tanács javaslatára szüntette el.

A Joker jegyében

Palicson nemzetközi römiverseny lesz

A palicsi Sporting Club vezetősége augusztus hó nyolcadikán este kilenc órai kezdettel Palicson a nagyvendéglő teraszán nagyszabású rómi-versenyt rendez. A Jolly Joker szerelmesei örülhetnek, mert a Sporting Club versenye valóban nemi mindennapi attrakciónak ígérkezik. A rómi, amely diadalmasan bejárta a világot Szuboticiát is meghódította. Nemre és korra való tekintet nélkül mindenki römizik és az egyszerű kopogós römítől kezdve a komplikáltabb bridgerömig minden jobb zöld asztalon helyet foglal a rómi kártya, körülötte a négyes ötös vagy hatos társaság, amely áhitatosan lesi a terceket. Azért emlíjük pont a tercet, mert a römizakartók egybehangzó nyilatkozatai szerint Jokerben jelenleg erős bész van. Állítólag már hónapok óta csak elvéve jelentkeznek a hón áhitott Jolly. Ami a flest illeti idevonatkozólag odanyilatkoznak a bennfentesek, hogy Szuboticián általában több a less figura, mint a figuratless.

Arra a kérdésre, hogy Fortuna istenasszony jelenleg milyen viszonyban van a szuboticiai römizőkkel, kielégítő választ fog adni a palicsi döntő csata, amelynek keretében ötven versenyző áll, azaz inkább ül starthoz.

A verseny szabályai szerint a csatában való részvételre minden meghívott jelentkezhet, de csak az első ötven személy, hölgyek és urak vegyesen, vehetnek részt magán a tornán. Az a szerencsés ötven akinek joga van a versenyben való részvételre, három tagból álló zsűri választ, amely tejhatalommal dönt az összes felmerülő vitás kérdésekben. A zsűri sipjelére kezdetét veszi a játék, amely handázs nélkül végkielégítésig tart. Hyen kijelentések:

— *Nahér, ma nem lehet játszani. Örült pechem van...* vagy vérző mosollyal:

— *Biztos szerencsém van a szerelemben...* nem véte nek figyelembe.

A versenyterembe való belépés előtt nem kötelező a kopogás, meccs lézben azonban nagyon hasznos. A legjobb egy lappal kopogni. Kopogó szeinek nem számítanak.

A figyelmes zsűri a versenyzőket sorshuzás után tíz asztalnál helyezik el, őt személy. A sorshuzás után mindennemű más huzás szigorúan tilos.

Azok a pöchesek, akik a játékból egyszer kiestek, a versenyben tovább nem vehetnek részt. Más szóval: nem lehet visszalépni. A versenyszabályzatnak ez a pontja feltűnően hasonlít az eljegyzések alapszabályaihoz. De ezt csak mellékesen jegyezzük meg.

A középdöntőbe az egyes asztalok győztesei kerülnek és itt ismét sorshuzás után két asztalnál ötöt matadorral folytatódik a bajvívás. A végdöntőbe természetesen a középdöntő győztesei kerülnek és a döntő győztese kapja meg azután azt az értékes díszdíjat, amelyet a rendező Sporting Klub ajánlott fel a torna győztesének.

A römiversenyre legkésőbb augusztus hó 7-ig le-

het jelentkezni a palicsi Sporting Klubnál. Nevezési díj ötven dinár, amely előre fizetendő. Abban az esetben, ha a jelentkezők száma meghaladja az előírányozott ötvenet, azok, akik ilyenformán nem vehetnek részt a versenyben, természetesen visszakapják a befizetett nevezési díjat.

Szubotica römizői fokozott izgalommal készülődnek a versenyre, amely választ fog adni arra a sokat vitatott kérdésre, ki a legjobb römizője Szuboticiának.

Romániában biznak az optánsügy békés megoldásában

Bukarestben várják a magyar kormány jegyzékét

Bukarestből jelentik: Most, hogy a parlament befejezte működését és nyári szabadságra ment, a politikai érdeklődés középpontjába ismét az optánskérdés került. A kormányhoz közelálló, jólinformált körök

biztosra veszik a megegyezést az optánskérdésben

s remélik, hogy most, amikor végeredményben már csak a fizetéstechnikai nehézségek választják el egymástól a tárgyaló feleket, kölesönös jóakarattal könnyű lesz ezeket a nehézségeket eliminálni. A legutóbbi román jegyzék után, amelyben hozzávetőlegesen ezt az

álláspontot fejezte ki a román kormány, most a magyar jegyzékét várják. Minthogy úgy tudják, hogy Bethlen és Warkó is a megegyezés melletti meglőésnek hívei,

azt remélik, hogy a magyar jegyzék alkalmas lesz arra, hogy az abban felvetett alapon folytassák a közvetlen tárgyalásokat.

Dovila, a román delegáció vezetője szintén bizik a megegyezésben. Maniu miniszterelnök kijelentette, hogy az optánskérdést minden körülmények között megfelelően és mindkét felet kielégítően kell megoldani és ebben a megoldásban bizik is.

Felrobbant a cséplőgép kazánja egy szombori szálláson

A szénbe keveredett robbanóanyag röpítette levegőbe a kazánt

Szomborból jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt szerdán reggel a Szombor mellett fekvő Pastrovics Simon-féle szálláson. A szerencsétlenségnek könnyen végzetes következményei lehettek volna, szerencsésnek mondható véletlen folytán azonban csak két sebesültje van.

Szerdán hajnalban, három óra tájban Vrsakov Iván cséplőgépező és Terzics Dusan a cséplőgép fűtője be akartak gyújtani a szálláson dolgozó cséplőgép kazánjába. Alig rakták a kazánba az első szénrakást, hatalmas detonáció reszkettette meg a levegőt és a nyolcvan mázsa sulyu gép óriási kazánja a levegőbe röpült. A robbanás ereje szétvetette a kazánt, amely száz darabra pattanva hullott vissza tizenöt-husz méter távolságra a csonkán maradt cséplőgép eredeti helyébe.

A kora hajnali órákban még nem volt kinn a cséplésnél dolgozó munkássereg és ennek köszönhető, hogy a szerte hulló sulyos vasdarabok nem tettek kárt senkiben. Egy szilánk a gép mellett álló két ember közelében csapott le és mindkettőjüket sulyosan meg-

sebesítette.

Vrsakov Ivánt és Terzics Dusan eszméletlen állapotban szállították be a szombori kórházba, ahol mindkettőjüket ápolás alá vették. Megállapították, hogy mindketten olyan sulyos belső sérüléseket, töréseket szenvedtek, hogy életben maradásukhoz kevés a remény.

A robbanás színhelyére a szerdai nap folyamán rendőri bizottság szállt ki Szomborból és a megegyezett vizsgálat meglepő eredménnyel járt. A bizottság megállapította, hogy a kazán légberopulását nem idézhette elő túlfűtés, mert hiszen az explózió akkor következett be, amikor a fűtést megkezdtek és minden valószínűség a mellett szól, hogy a tűz táplálására szolgáló szénben volt több-kevesebb robbanóanyag. Ez a detonáció erejéből és a robbanás irányából is valószínűnek tetszik.

A rendőrséggel egyidejűleg most egy katonai bizottság is nyomoz annak megállapítására, hogy milyen robbanóanyag lehetett a szénben és hogyan került az oda.

Minden körülmény Bauer Gusztáv ellen szól

A Fellerné hullája mellett talált benzines üveg Bauer fürdőszobájából származik

Berlinből jelentik: A Korrespondenz Wilhelm az alábbi rendkívül érdekes és szenzációs részleteket jelent a Bauer Gusztáv ellen vezetett nyomozásról:

A lajni állatkertben elkövetett gyilkosság elkövetésével gyanúsított Bauer Gusztávot a vizsgálóbíró most a nyomozó hatóságok által produkált bizonyítékokra vonatkozólag hallgatta ki. Arról már beszámoltunk, hogy Bauer múlt év július elején Bécsben a Bauernmarkt egyik szűcsmesterénél drága szőrmebundákat adott bizományba eladás végett. A szűcs a szőrmebundák közül egy asztrakánkőpenyét eladott egy előkelő hölgynek, akit már könyomozott a rendőrség és

megállapították, hogy az általa megvásárolt asztrakánkőpenyét Schöiffner Kityé volt.

Egy hermélinszőlőt szintén megtaláltak, amelyet a szűcs egy alkalmi vevőnek adott el. A többi szőrmét a szűcs visszaadta Bauernek. Megállapította a vizsgálat, hogy Bauer két drága prémobát a saját téli kabátjával és egy iltőzet ruhájával együtt már ebben az évben a Dorotheumnak adta át eladás végett és ezeket a Dorotheum március 20-án elárverezte.

Bauer Gusztáv beismerte, hogy Fellerné Schöiffner Kityé 1928 július 17-én délfele a lakásán volt.

Ő maga ment érte a délviasuti pályaudvarra és onnan elhozta autótaxi a Spiegelgasse 21. szám alatti lakására. Szerinte az asszony ott csak a halát hozta rendbe és márgyárt távozott. Ezalkalommal — mondotta Bauer — kapta Fellerné Schöiffner Kityétől a szőrméket eladás végett és azt állítja, hogy 1500 silínget adott át az asszonynak, mint előleget. Amikor az asszony tőle távozott, autóbá ült, de hogy a sofőrnek milyen utasítást adott, azt nem tudja.

Amint már ismeretes, a lajni állatkertben talált hullá mellett egy üveget találtak, amelyben benzínmaradék volt.

Ezt a benzines üveget két tanu felismerte és ezek szerint az Bauer fürdőszobájából származik.

A két tanu teljes határozottsággal állította ezt és az egyik azt is mondotta, hogy ez az üveg Bauer elutazása után, valamint visszaérkezésekor már nem volt a fürdőszobában. Megállapították továbbá, hogy Bauer múlt év július elején egy ismerősétől egy 6.35 milliméteres kaliberű browning-pisztolyt vett 25 tölténnyel. A kaliber ugyanaz, mint annak a golyónak, amelyet megtaláltak a meggyilkolt asszony fejében.

Bauer elismerte, hogy a revolver az övé volt, de ki jelentette, hogy

a revolvért még július 17-ike előtt ismeretlen helyen eldobta.

Bécsi, budapesti és triezti nyomozás alapján megállapították, hogy Fellerné nagyértékű ékszerekkel rendelkezett. Ezek között volt egy nagy igazgyöngy-nyaklánc, két gyűrű borsónyi nagyságu briliánsokkal, egy solitaire gyűrű, egy igazgyöngyös gyűrű, karkötők, arany női óra, egy Ceyloni-szaftiros bross briliánsokkal. A felsoroltakon kívül még rengeteg ékszere volt Fellernének, amelyek Triezstből való elutazásakor mind birtokában voltak. A szállodal szobalány eskü alatt vallotta, hogy az asszonynál látta ezeket az ékszereket. Bauer Gusztáv kihallgatásakor elmondotta, hogy Fellerné már régen eladta ékszereit és nem volt birtokában semmiféle drágakönek. A vizsgálat most abban az irányban folyik, hogy mi történt ezekkel az óriási értékű ékszerekkel

Halálos repülőszerencsétlenség Budiszava község határában

Egy noviszadi katonai repülőgép lezuhant és maga alá temette a pilótát

Noviszadról jelentik: Halálos kimeneteli repülő-szerencsétlenség történt szerdán délután Budiszava község határában. Egy noviszadi katonai iskolagép, amelyet Hubner Alekszander pilótafőhadnagy vezetett, eddig ismeretlen okból lezuhant és maga alá temette a főhadnagyot, aki szörnyen halt. A szerencsétlenség délután hat óra tájban történt, nyomban értesítették a noviszadi repülőparancsnokságot, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. A szerencsétlenül járt pilóta holttestét beszállították Noviszadra, ahonnan csütörtökön délután négy órakor továbbszállították Beogradba és

ott katonai pompával a családi sírholtban fogják eltemetni.

A noviszadi katonai repülőparancsnokság a halálos kimeneteli szerencsétlenségről a következő kommunikét adta ki:

„Julius 31-ikén délután hat órakor Budiszava község mellett hibás pilótázás következtében lezuhant és meghalt Hubner Alekszander noviszadi pilótafőhadnagy. Temetése csütörtökön délután volt.»

Hubner Alekszander pilótafőhadnagy tragikus halála nagy részvételei kellett Noviszadon.

Egy tizennyolc éves trónkövetelő ősi földjeit perli vissza a lengyel kormánytól

Beszélgetés lovag Kieszkovszky Anna Mária hercegnővel, aki nem hajlandó lemondani a trónról és aki haragszik demokrata öccsére, mert egy masamódnak udvarol

Trónkövetelőkről sűrűn hallottunk, de trónkövetelőket eddig még keveset mutatott fel a történelem. Most akadt egy Lovag Kieszkovszky Julius Kvízda leányának, Kieszkovszky Anna Mária-nak a személyében.

A trónkövetelő nem valami csuf, öreg hölgy, hanem fiatal és szép kislány. Ugynevezett »királyi jelenség.« Ha nem is bizonyítaná okmányokkal, akkor is elhinnék neki, hogy királyi vér csergedez az ereiben. Kieszkovszky Anna Mária mindössze tizennyolc éves, négy nyelvet beszél, köztük a szerbet is tökéletesen, mert az édesanyja szerb lány volt, beogradi származású, aki Krakóba ment férjhez, ahonnan aztán a bolsevizmus kitérőse után elmenekültek.

Anna Mária hercegnő, mint annyi más arisztokrata szépség: felcsapott színésznőnek. Illetve ő még csak pályája elején áll, mert most végezte el kitüntetéssel a színiskolát, amelynek ösztöndíjas növendéke volt. Tanárai nagyon tehetségesnek tartják. Különböző: lengyel származású. Előben teregeti a száraz pergameneket, amelyekre nagyon büszke és amelyek a családja különböző elágazásait ábrázolják.

— Dédnagyanyám egy Romanov hercegnő volt — mondja magától értetődő természetességgel — míg egyik ősom a lengyel királyok családjából származott. Apám egyenes leszármazottja a Kieszkovszky hercegeknek, akik valaha Lengyelország trónján ültek. De azonkívül rokonságban vagyunk a Fourbonokkal és a Habsburgokkal is. Engem azonban a lengyel trón érdekel...

— Ön trónnak veszi, holott ez egészen komoly. Nemrégiben is kártalanítottak egy lengyel herceget, aki igényekkel lépett fel és behozta, hogy őseinek hatalmas birtokai voltak, amelyek azután az orosz állam konfiskált. Ezek a birtokok idegen kézre kerültek és a cári uralom alatt természetesen semmi kilátás nem volt rá, hogy visszakaphassák. De hogy a cári uralom megdőlt és Lengyelország szabad lett... erre alapítom én is a reményemet. A Kieszkovszkyak mindig jó hazafiak voltak. Nekünk Krakó és Lemberg környékén voltak hatalmas birtokaink...

És nyomban veszi is elő az elárgult okmányokat, régi adományozó leveleket, amelyek igazolják, hogy Lovag Kieszkovszky valaha hatalmas ur volt a lengyel birodalomban.

— Már megkezdte az akciót?
— Igen.
— De hisz Lengyelország nem királyság és előreláthatóan...

Főlényesen legyint:
— Ön nem ismerheti olyan jól a helyzetet, mint én. Először is nálunk nagyon is megvan a hajlandóság — persze nem a népből, hanem az arisztokráciában — hogy ismét visszaállítsák a lengyel királyságot. Természetesen hű és nevétséges álom lenne arra számítanom, hogy majd királyi övé koronáznak, vagy egyáltalán visszaadják a régi rangomat.

A kis trónkövetelő diplomatikusan elmosolyodott.
— Hogy mégis mire számítok? A földjeinket akarom visszakapni.

— Eddig milyen eredménnyel járt az akciót?
— Az ügyvédem, aki Krakóban jár el a dolgok után, erősen biztat. Sokkal hiányosabb felszerelésű »trónkövetelő« akciói jártak már eredménnyel. Utóvégre a lengyel kormánynak kötelessége jóvátenni a cári abszolutizmus igazságtalanságait...

Olyan komolyan beszél, hogy respektust gerjeszt a hallgatóiban. Igazán kár, hogy nem személyesen ment el Lembergbe megvédeni a jogait, biztos sokkal nagyobb hatással lenne az illetékesekre, mint a száraz paragrafusokkal hadakozó ügyvéd.

— A Romanov trónra nem gondolt? Legyint:
— Ahogy ma Oroszország »kinéz!« Aligha van kilátás rá.

Kis kezének egyetlen fejedelmi gesztusával lemondott az orosz cárok hatalmas trónusáról. Hát nem szerény kis teremtes? Beéri a lengyel királysággal is...

— No és Franciaország?
— Téved, ha azt hiszi, hogy nem próbáltam orientálódni. Franciaországban igen népszerű és erős a royalista párt. Az Action Français veri a nagydobot és az orleansi herceg pénzeli őket. De persze...

És könnyed mosollyal lemondott a francia császárok trónjáról is.

— Családja van?
— Bátyám, Jogász.
— Ő nem követel trónt?

Haragosan toppant a kis hercegnő:
— Egy alamizsnai tráter! Csak a könyveket bujia. Demokrata. Azt mondta, hogy neki ingyen se kéne a lengyel királyság.

— Hallatlan!
Lovag Kieszkovszky Anna felháborodottan gondolt demokrata testvérére, aki — mint elbeszéléséből kiderült — a nép egyszerű gyermekeivel érintkezik, irodalmi kávéházakba jár és egyáltalán nem ad a hercegi presztízse. Sőt... ezt szinte sugva mondja, nehogy illetéktelen fülek is meghallják:
— Egy kis masamódnak udvarol! Amilyen hőbortos, képes...

A kis felség ki se merte mondani a rettenetet. Hogy az ifjú Kieszkovszky herceg, a Romanovok és a Habsburgok diés leszármazottja — messzantant fog elkövetni...

— Semmi érdeke nincs a tradíciók iránt — panaszkodott a kis princessz-a, multkor ugy kellett erővel elszedni tőle a boldogult nagyapam arany Miklós-keresztjét, amit az ideillőnek akart ajándékozni!

— Igen, ópapa ugyanis a Lipót-rend lovagja volt és a kitüntetései nálunk vannak. Kegyelettel őrizzük. Ez családról családra száll. Ha látna mennyi ilyen kitüntetésünk van! Egyik nagybácsim brazil konzul, annak a melle hímé látszik a temérdek óráját. Arany, ezüst érmek! Némelyik testvérek közt is nyom vagy egy negyed kilót!

— És minek ez a temérdek órdó?
Indignálódva néz ránk?
— No hallja! Családi ereklyék. A kincseket ugye menthettük meg, legalább ezt a néhány kitüntetést... Olyan szépek ott a vitrinben...

A családfáját tíz generáción át viszi vissza.
— Tovább is vihetném — mondja — de már nincs hely a papíron.

Tényleg, a hatalmas árkust egészen betöltötték az ágas bogas családja lombjai. Legtetején áll egy ded-nagymama, akire rém büszke a kis lány: csillagkeresztű hölgy volt! A cimerekből egy kereszt ki van törve. Megkérdem miért.

— A keresztet háborúk alatt — magyarázza a családi heraldika titkát — két Kieszkovszky testvér élt. Egyik elment a Szent földre harcolni. Öccse távollétében elcsábította a feleségét. Emiatt a király azal bűntette — elretentő példaként állt ez a többi nemese előtt! — hogy a cimerekből törölte a keresztet, a nevébe pedig fel kellett venni ezt a jelzőt: »Kvízda.« Ami annyit jelent, hogy nem megbízható. Rettenetes, drákói büntetés! Valószínűleg meghökkenette a többi főurat, akik hasonló szándékkal fergelődtek csinos sógorúik körül...

— No és hol van az a temérdek arany kitüntetés? A francia, orosz és lengyel éremjelek?

A kis princessz busan lehajtja a fejét és kis sárga cédulákat tereget elém:

— A zldogházban... Valamiből csak élni kell... Csupán ezt a kis ezüst órdót hordom a nyakamban, emlékül egyik ősomre...

Megemelem.

— Sokat érhe ilyen súlyos darab ezüst.

A kicsi nevet:

— Akkor már rég nem lenne nálam. Hamis ezüst. A lengyel királyoknak se ment mindig a legényesebben. Ólomból és rézből csináltatták hát az ezüst éremkereszteket...

Igy bízzék a szegény ember a lengyel uralkodókban!

Tamás István

Vrsac vagy Szmederevó?

Vrsac város közgyűlésén felmerült az az óhaj, hogy a dunamelléki tartomány főispánja az év egy részét Vrsacon töltsse

Vrsacról jelentik: Vrsac város képviselőtestülete hétfőn tartotta rendes havi közgyűlését, amelyen Antula Dragutin nyugalmazott tábornok, a dunamelléki tartomány főispánja elnökölt. A közgyűlés megnyitása előtt Jovanovic Szvetolik polgármester és dr. Szta-nojevic Bratislav előbb üdvözölték a város közgyűlésén első ízben megjelent főispánt, aki meghatott szavakban mondott köszönetet az üdvözlésért. A polgármester havi jelentésének tudomásulvétele után a közgyűlés a tanácsnak azt az indítványát tárgyalta, amely szerint lehetővé kellene tenni, hogy a főispán az évet ne dlandóan Szmederevón, hanem a tartomány legnagyobb városában, Vrsacon töltsse. A város, ha ez a kívánság teljesedésebe menne, rendelkezésre bocsátana főispáni lakást és gondoskodna a fűtésről és a világításról. Hogy a főispán Vrsacon töltsse el az év egy részét, ehhez miniszteri engedély szükséges. A városi tanács véleménye szerint, ha a miniszter az egész évi Vrsacon való tartózkodást nem engedélyezné a főispánnak, arra fogják kérni a minisztert, hogy tegye lehetővé, hogy a főispán legalább hat hónapot tölthessen Vrsacon.

A közgyűlés tudomásulvette az 1927. évről szóló zárszámadásokat. Ezután a villanytelep ügyét tárgyalták és elhatározták, hogy az új ötszáz lóerős Diesel-motor beszerzésére nyilvános versenytárgyalást írunk ki. A villanytelep régi Diesel-motorjának javítására harmincezer dinárt, a villanytelep tetőzetének felmérésére száznegyvenötezer dinárt szavazott meg a közgyűlés. Elhatározták még, hogy a város tulajdonát képező kaszárnyákat, továbbá a gimnázium épületét és az elemi iskolák épületeit az idei év folyamán renováltatják.

A pancsevői római katolikus hitközség 500.000 dináros kölcsöne

Az egyháztanács elnökének nyilatkozata

A következő sorok közlésére kérték fel bennünket: Vonatkozással a Bácsmegeyi Napló július hó 27-iki számában közölt ama hirre, mely szerint a Srpska Banka pancsevői fiókjánál a pancsevői római katolikus egyházközség 500.000 dinár kölcsönt vett fel, mint az egyházközség tagjai által a régi, kormányhatóságilag is jóváhagyott alapszabályok szerint jogszertien megválasztott egyháztanács elnöke a következő kiigazító sorok közlésételére vagyok kénytelen a t. Szerkesztő urat felkérni:

»A kölcsönt nem a pancsevői római katolikus egyházközség, hanem a telexkönyvi iratoknál elfekvő adósságnak a »Bánati Apostoli Adminisztratura« képviselőtében Rodics Rafael érsek és apostoli adminisztrátor vette föl. Az egyházközségnek csak annyi köze van hozzá, hogy Rodics érsek fölkerlte az egyházközség ügyeinek vitelére általa a mult évben kinevezett és magát »templomi választmányának« nevező szervezetet, hogy a főlveendő kölcsönt olyképp garantálja, hogy az 500.000 dinár kölcsöntöke erejéig a készfizetöz kezeséget elvállalja és jelzőlogul az egyházközség tulajdonát képező bérházat kösse le, mely a régi egyháztanácsok több évtizedre terjedő fíradozásának s áldozatkészségének köszöni létét. A kérvényhez mellékelt jegyzőkönyv szerint a kinevezett választmány ezt a kérelmet minden indokolás nélkül egyhangulag teljesítette. Hogy mi célra vette fel az apostoli adminisztratura ezt a kölcsönt, azt az iratok nem árulják el. A vagyon azonban az alapszabályok szerint meghatározott célvagyon lévén, nem általában egyházi célokra, hanem kizárólag csak a pancsevői római katolikus egyházközség céljára lévén rendelve, másra nem fordítható s épen ezért az egyházközségi ingatlanok illetéknél való megterhelése a meg nem kérdeztet hlvők körében általános megütközést keltett. A bekebelezést, mint az egyházközségre sérelmet, illetékes helyen panaszz tárgyává fogjuk tenni.

Orail János Pál

Nagyarányu malomtűz Szerbiában

Leszkovac legnagyobb malma teljesen leégett — Közel kétmillió dinár a kár

Mladenovacról jelentik: Nagyarányu tűzvész pusztított a szerdán hajnalban Mladenovacon. Éjjel két óra tájban

kigyulladt a mladenováci Nemzeti Malom, amely Gyorgyevics Cvetko volt nemzetgyűlési képviselő tulajdona és rövid néhány óra alatt teljesen leégett.

A malom földszinti raktárhelyiségeiből kitóduló füst-fellegeket elsőnek a malom éjjeli őre vette észre, aki nyomban alarmozta a lakosságot.

Szivattyúkkal, vödörrel és csákányokkal vontak ki a környéken lakó emberek a malom-tűzhöz

és rövid idő alatt már kétszáz ember dolgozott a tűz lokalizálásán. A lángok eközben rendkívül gyorsan terjedtek és rövid félóra múlva

az egész épület a mellette levő két raktárházal együtt lángokban állott.

Az oltás rendkívül nehezen ment, mert a rendelkezésre álló tűzoltóeszközök nem mutatkoztak megfelelő hatásúnak a nagyarányu tűzzel szemben. Az oltásban résztvevő emberek minden igyekezetet arra irányult, hogy a környékbeli épületeket megmentsék, ami hajnali hat óráig tartó szakadatlan munka után sikerült is. Addig azonban

a malom a benne felhalmozott nagymennyiségű gabonával, liszttel és juteanyaggal együtt a lángok martaléka lett.

Az oltás legizgalmasabb momentuma az volt, amikor

a földszinten kigyózó lángok a malom pincéjében elhelyezett nagymennyiségű naftát fenyegették.

Több száz ember ide koncentrált minden erejét, mert a nafta robbanása az egész környékre kiszámíthatatlan következményekkel járhatott volna.

Hajnali négy óra tájban Palánkáról

egy lovaszászd érkezett a tűz színhelyére és a katonák segítségével ekkor sikerült végleg lokalizálni a tüzet.

Csütörtökön hivatalos bizottság szállt ki a füstös falakkal csukán meredező malomépülethez, amelyben minden égető anyag elhamvadt. A bizottság megvitette a tűzvizsgálatot, amelynek során azonban eddig nem sikerült teljes bizonyossággal megállapítani, hogy mi idézte elő a katasztrófát.

Az elégett gépek épületek és áruk értéke megközelíti a kétmillió dinárt,

amelyből biztosítás útján sem térül meg.

A vizsgálatot a tűzvész okának kiderítésére nagy energiával folytatják.

Uj illetékszabályzatot fogadott el Noviszdai közgyűlése Vita a cégtáblaadóról

Noviszdáról jelentik: A csütörtöki városi közgyűlést délután négy órakor nyitotta meg dr. Borota Brániszláv polgármester. A közgyűlés iránt a nagy meleg miatt csekély érdeklődés nyilvánult meg és a gyűlés megnyitásakor mindössze tizenkét városi képviselő tartózkodott a teremben.

A megnyitás után *Boksan Radivoj* adóügyi tanácsnok ismertette a városi tanács és a gazdasági bizottság új illetékszabályzat tervezetét, amelynek tárgyalását a legutóbbi közgyűlésen levették a napirendről, hogy most külön közgyűlés keretében tárgyalják.

Dr. *Ilic Brankó* orvos volt az első felszólaló, aki beszédében rámutatott az illetékszabályzat tervezetének sérelmes intézkedéseire. *Ilic* dr. kijelentette, hogy az egyes iparágakra kivethető illetékek nagysága között aránytalan eltérések vannak. Így a bankok legfeljebb 2500 dinár városi illetékel sujtathók, míg a vidéki élelmiszerárútlók, akik Noviszdra jönnek áruikkal maximum ezer dinárt fizetnek. Feleltette, hogy a noviszdai magánüzemeltetők 250-tól 5000 dinárig terjedő cégtáblaadói kötelesek fizetni, ugyanakkor pedig a bankok maximumán 2500 dinár cégtáblaadóval sujtathók. Indítványozta, hogy a szanatóriumok cégtáblaadójának maximumát ezer dinárra szállítsák le.

Panjkovics Milán építésügyi igazgatóhelyettes felszólalásában megemlítette, hogy a városba érkező kocsik akkor is kötelesek városi kövezetvényt fizetni, ha üresen jönnek. Ezt idegenforgalmi szempontból hátrányosnak tartja. Rámutatott arra, hogy a városal kötött szerződések után fizetendő illetékek is túlmagasan vannak megállapítva a tervezetben. Kérte, hogy a szerződés összege és időtartama szerint szabályozzák az illetéket. Az építkezési kedv fokozása céljából indítványozta, hogy a homokra és földre kivett illetékeket töröljék a tervezetből.

Cidlik József az idegenadó megszüntetését javasolta és azt indítványozta, hogy az illetéktervezetet visszavetse a napirendről és tanulmányozás végett

küldjék vissza a bizottságoknak. Kifogásolta, hogy a nem szláv cégfeliratokra külön tíz százalékos cégtáblaadót vetnek ki. *Mirkovics Glisa*, a következő felszólaló szükségesnek tartja, hogy a nem szláv cégfeliratokat külön adóval sujtás. Dr. *Maties Milán* felszólalásában rámutatott arra, hogy nagyon sok szakmában a forgalom fellendítése céljából szükség van arra, hogy a cégtáblán többnyelvű felírás legyen.

Ezután újabb dr. *Ilic Brankó* orvos szólalt fel és kérte, hogy a szabályrendeletet vegyék le a napirend-

ről és küldjék vissza a bizottságokhoz újabb tanulmányozás végett.

Dr. *Borota Brániszláv* polgármester kérte ezután a tervezet elfogadását és az összes elhangzott indítványok elvetését. A közgyűlés az illetékszabályzat-tervezetet elfogadta, mire dr. *Ilic Brankó* orvos felkelt és kijelentette, hogy eltávozik és többé nem vesz részt a városi közgyűléseken.

A közgyűlést ezután dr. *Borota Brániszláv* polgármester berekesztette.

A titokzatos orosz nagyhercegnő Az állítólagos Anasztázia nagyhercegnő pert indit a százmillió dolláros cári hagyaték kiadására

Newyorkból jelentik: A közelmúltban az egész világon nagy érdeklődést keltett egy könyv, amelynek szerzője rengeteg, komolyan látszó bizonyítékot hordozt össze annak igazolására, hogy egy bizonyos *Csajkovszky* nevezetű leány azonos Anasztázia nagyhercegnővel, a cár leányával, akit történelmi dokumentumok szerint a bolsevikiek a cári család többi tagjával együtt kivégeztek. Amikor a leány először jelentkezett Anasztázia nagyhercegnő néven az emigrált orosz arisztokrácia kikérdéssel fogadta, de később az arisztokraták egy részét sikerült meggyőznie, hogy tényleg azonos a «kivégzett» Anasztázia nagyhercegnővel.

Számos pártfogója akadt, akik a sajtóban kampányt indítottak a személyazonosság megállapításáért. Ezt az állítólagos Anasztázia nagyhercegnőt Bukarestben találták meg, ahol rendkívül szűkös körülmények között élt. Először arcbeli és testi hasonlósága tűnt fel, később pedig azzal lepít meg az orosz emigránsokat, hogy a cári udvar életének titokként őrzött intimitásait közölte velük, csupa olyan adatot,

amelyeket csak a cári udvar körül legbeavatottabbak ismertek.

Az azonosság kérdésében megindult harc ma sem ért véget. Anasztázia nagyhercegnő főképpen a cári család rokonsága körében talált kedvezően fogadottára. Egyenesen szülőhazájának nevezte és megtagadta vele mindenféle kapcsolatot.

Annál érdekesebb az a newyorki hír, amely szerint az állítólagos Anasztázia jogi képviselője, *Falloy* Edward, a napokban körlevélben szólította fel az amerikai bankokat és pénzintézeteket, hogy közöljék vele, milyen összegek vannak náluk az orosz cár nevére letétbe helyezve. Ez a körlevél első lépése annak az akciónak, amelynek végső célja Anasztázia nagyhercegnőt elismertetni és a külföldön levő cári vagyont az ő kezébe juttatni. Ez a vagyon, amelyért most a bíróság előtt nagy harc indul, a beavatottak becslése szerint megközelíti a százmillió dollárt. Falloy jelenleg híresen Amerikában, hanem Európában kutatja az állítólagos nagyhercegnő személyazonosságát igazoló adatokat.

A Graf Zeppelin elindult újabb amerikai útjára

Anna May Wong, a híres filmszínésznő kétségbeesve követelte, hogy vigyék el az oceáni utra — A start után megállították a léghajót, mert egy potyautast kerestek, akit azonban nem találtak meg

Ellenszéllel küzdve halad a léghajó

Friedrichshafenből jelentik: Eckener dr. vezetésével

a Graf Zeppelin csütörtök hajnali három óra 30 perckor újabb amerikai utra indul.

A léghajó a személyzetet kívül 18 utast és 2000 kilogramm poggyászt visz magával. Az utasok nagyrésze a legutóbbi amerikai út résztvevői közül került ki. Három óra 15 perckor húzták ki a léghajócsarnokból a Graf Zeppelint és 3 óra 30 perckor simán sikerült a start.

Már éjfélkor talpon volt egész Friedrichshafen és mindenki a hangár felé igyekezett, éjszaka két órakor pedig már megszámlálhatatlan tömeg tolongott a repülőtéren. Az utasok lázas izgalomban voltak. Az időjárás repdkivül kedvező volt, teljes a széleses és csillagos ég mellett hangzott el két óra 40 perckor az első vezényszó:

— *Logynység a fedélzetre!*

Szempillantás alatt mindenki a helyén volt, homokzsákokat és más súlyokat erősitettek a gondola oldalára az egyensúly fenntartására. Két óra 45 perckor szálltak be a léghajóba az utasok és kevéssel három óra előtt érkezett meg Eckener, aki átvette a parancsnokságot. Kinyitották a léghajócsarnok nyugati kapuját és kivonszolták a léghajóirást a repülőtérré.

Már mindenki a helyén volt a kabinokban, amikor Anna May Wong, a híres japán filmszínésznő rológó autón érkezett a repülőtérré és kétségbeesve követelte, hogy őt is vigyék el Amerikába. A színésznő felgrott a hajóhídra, bekapaszkodott a gondolába

és nem akarta megérteni, hogy miért nem veszik fel, holott utasként jelentkezett. Utoljára Eckener dr. szállt fel és 3 óra 15 perckor lassan megmozdult a hatalmas léghajó. Ekkor váratlanul újabb vezényszó hangzott fel:

— *Áll!*

A léghajócsarnok személyzete és a Zeppelin művek igazgatóságának a tagjai ledönt rohanat a léghajó felé és pillanatok alatt hirtelen, hogy potyautast fedeztek fel a léghajón. A léghajócsarnok egyik kikötőmunkása látta, amint

az induláskor egy férfi felkapaszkodott a léghajó hátsó korlátjára

Mások szerint a vakmerő ember egy kötélén ereszkedett le a hangár tetejéről és a léghajó burkolatára ugrott. Az illető állítólag a Zeppelin művek egyik elbocsátott munkása.

Mint hogy hosszas kutatás és

a léghajó testének fényszórókkal való megvilágítása után sem találták meg a hajótestben a potyautast, a léghajó parancsnoka elhatározta, hogy az idővesztés elkerülése végett megkezdik az utat

és így a potyautast állítólag a léghajón van.

A léghajó összes motorjai 3 óra 30 perckor már bugtak és néhány perc múlva

a rengeteg úzó ujjongása közben a Graf Zeppelin a levegőbe emelkedett.

Az összes fényszórók működtek és megvilágították a léghajót, amely hamarosan eltűnt a láthatáron.

A Graf Zeppelin 5 óra 45 perckor *Seckingen* felett a Rajna mellett folytatta útját és Baseli mindenütt a Rajna medrét követte.

Hat óra előtt 5 perccel jelent meg a léghajó Basel felett

és mivel az idő felhős volt, alacsonyra ereszkedett. A városban jól látták a fényesen kivilágított, hatalmas léghajót. Baseltől két repülőgép a Graf Zeppelin elé ment és az egyik a francia határon túlra is elkísérte. Hat óra 5 perckor kelt át a léghajó Franciaország határára.

Francia terület felett az ég borús volt és erős ellenszéllel küzdött a léghajó,

amelynek sebessége ekkor 60–90 kilométer között mozgott. A léghajóról érkező szikratávíratok szerint a léghajón a hangulat sokkal jobb, mint a május ut alkalmával, annak ellenére, hogy a Graf Zeppelin az ellenszél miatt megihetősen nyugtalanul halad.

Tizenegy óra 15 perckor Lyon felett látták a léghajót és Eckener a bardoauxi meteorológiai intézettel felvilágosítást kért a biseyai öbölben uralkodó időjárásról. Tizenkét óra 55 perckor a Graf Zeppelin átrepült az Avignontól északra 50 kilométernyire fekvő Pierre Latte fölött

CIRKUSZ

Az ezerkettedik éjszaka

Saharazád meséből

... És Sakriar király, mikor Saharazád, aki mesélés közben ikreket is szült már, három esztendőig tartó mesélés után nyugdíjba kívánt vonulni, így szólt:

»Ó Saharazád, te megtetted a magadét! Kivágtad a hét vágást! A meseírók és a gyermekoklap szerkesztők évezredkéig élhetnek belőled, eredeti arab, orosz, német vagy magyar mesékké dolgozván át a forrás megnevezése nélkül azokat a rendkívüli, csodálatos vagy egyszerűen figyelemreméltó történeteket, amiket nekünk elmondál. Dicsőség annak, aki ennyi válogatott adománnyal halmozott el, ő vezisem áldott állapotban lévő ártatlan leánykájára és illatossá tette szótát, ékesszólást csepegtetett nyelvédre és értelmet rejtett homlokod alá. Egy dologról azonban megfeledkezél!...«

»Mire vélekedsz óh idők királya? — rebogé Saharazád, aki e pillanatban arra gondolt, hogy hiába mondott ezeregyéjszakán keresztül történeteket, amelyek az idők folyamán gyermekmesékké fognak átalakulni, Sakriar király mégis leütheti a fejét. Jobb lett volna temetkezési társulatba beíratkozni, mint esztől reggelig meséket mondani — jutott eszébe.

A király azonban így szólt:

— Megfeledekzel oh nemes kora Saharazád, hogy nyár van s nemcsak a meseköltőknek kell anyag, hanem Cirkuszt is kell írnia az irástudóknak s azoknak, akiknek a melegen újságírásból kell megélniök. Meséjél valami vidám dolog az ó számukra is Saharazád, mert különben — örök dicsőség Alahnak, az örömmök, az értelem és boldogság urának, leüthetem őszülő fejed.

És Saharazád a király e szavaitól érthetően jókedvre derülve elmondta, amint itt következik:

A világosságot csindló varázsló, a minden lében kandl dervis és a bölcs kadi története.

Azt mondja a rege, oh fejem koronája, hogy egy napon a napok között Siráz városában megjelent egy idegen varázsló. Nem volt épen gonosz varázsló, csak a siraziakkal azt hitette el, hogy birtokában van annak a csodálatos varázsszernek, amelyet Sirazban és környékén dollár-nak neveznek, s amelyhez az a csodatevő erő fűződik, hogy vele és általa mindent, ami rossz, meg lehet javítani.

A sirazi-ak sokat keseregtek abban az időben, hogy napszállta után, amikor esti imájukat befejezve a ham-ba akartak vonulni, hogy feleségeikkel lakmározzanak, vagy a szuk-ban akartak dolgozni, nem volt világosság, mert az esti világosságot gerjesztő központi ház, amelyet egy másik varázsló vezetett, nagyon rosszul működött. A sirazi lámpák hol égtek, hol pislogtak, ok nélkül elaludtak s azután órák muldák el, anélkül, hogy uból kigyultak volna.

Az ujjannan jött varázsló, akit az a hír előzött meg, hogy a dollar birtokában csodákra képes, a siraziak nagy örömmel magára vállalta az esti világosságot gerjesztő központi ház vezetését. Az új varázsló azzal kezdte, hogy kihirdette, hogy sokkal többet kell fizetni a világításért, amely az est sötétjét eloszlatja, mint eddig és akkor is kell fizetni, ha valaki sirazi az esthajnal első óráiban álomra tér s nem kíván világítani. Azt mondta:

— Blecheljettek le többet, s akkor jó lesz a világítás.

És a siraziak fizettek. Izzadva, kinlódva káromkodva, de fizettek. A sirazi lámpák azonban ezután is hol égtek, hol nem, de legtöbbször csak pislogtak, elaludtak s nem gyulladtak meg újra. A siraziak azonban bíztak a dollár csodatevő erejében s alig merték panaszosz szóra nyitni az ajkukat.

Élt azonban Siraz-ban egy jámbor életű alázatos dervis, név szerint Bá—Cemeq—Jei Napl—o, aki megúván a siraziak szenvedéseit, egy alkalommal a gyülekezethen szót emelt a varázsló ellen, aki csak szedte a sok pénzt a siraziaktól, de nem adott jó világítást.

A varázsló, amikor megtudta, hogy a dervis szavát helyeslő szívvel és vidult lélekkel fogadták a siraziak, szörnyű haragra gyulladt, (bár a világosság gyulladna olyan prompt ki, — mondták a siraziak némi keleties akcentussal) s a bíró elé cipelte el a dervist.

— Oh bölcs kádi. — mondtotta a bírónak, itélj el eme embert két és félmillió denárra, mert hogy azt merte mondani, hogy a világosság, amit én olyankor adok, amikor a Nap nyugodni tér, nem jó és nem egyenletes. Elég kár, hogy a bölcs törvények úgy írják elő, hogy ilyen minden lében kanál dervist nem lehet a hóhérnak átadni, hogy az veszejtse el életét, azonban a két és félmillió demárt itélj meg, hogy fizesse ki.

A dervis, akinek a legmerészebb lázálmaiban sem volt két és félmillió denárja, épen riadtan szólni akart, amikor — estébe hajlott már az idő, — a kádi szobájában is kialudt a világosság.

A dervis csak ennyit mondott:

— Imel

A varázsló arcán a harag pirja jelent meg s ingerülte emelt hangon szólt a kádihoz:

— Alahra, még súlyosabban büntesd meg oh bölcs kádi ezt a gonoszt, aki többet hisz a tényeknek, mint egy igazhívó szavdnak.

Mikor Saharazád itt tartott elbeszélésében látta, hogy feltűnik a reggel, — a reggel pirkadás megpillantásához akkor sem volt feltétlenül szükséges a világy, — s szerényen elhalgatott.

— pira —

Letartóztatták egy budapesti magánbank tulajdonosait

Bűnügyi feljelentéseket tettek a Politzer, Rosenberg és Társa bankcég ellen

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség csütörtökön az ügyészség utasítására letartóztatta a Politzer, Rosenberg és Társa bankcég két főnökét, Politzer Gézát és Rosenberg Jenőt és mindkettőt átkísérték az ügyészségre.

A Politzer, Rosenberg és Társa cég körülbelül hat héttel ezelőtt lett fizetésképtelen. A cég 1907-ben alakult, abban az időben, amikor a bécsi bankok élenkén gravitáltak a budapesti piac felé. Ezt a helyzetet cég ügyesen kihasználta, igen értékes külföldi összeköttetéseket létesített és az ezen a révén szerzett külföldi pénzeket főleg lombardhitelek nyújtásával és vidéki pénzüzetekkel folytatott visszszámítási hitelek útján hasznosította. A háboru befejezése után a cégnek jelentékeny valutatarozásai maradtak fenn, amelyek a dolog természeténél fogva egyre nyomasztóbban jelentkeztek. Ez év elején már a cég helyzete megingott és hogy a cég veszteségeit valahogy behozhassa, saját számlájára jelentős angazsmánokat vállalt egy a budapesti értéktőzsdén, mint a gabonatorzsdén. Ezek a spekulációs üzletek azonban szerencsétlenül végződtek és végül elkerülhetetlenné vált a bank összeomlása. A bank fizetésképtelenséget jelentett és a fedezetlen hiány körülbelül másfélmillió pengő volt.

A hitelezőkkel, akiknek nagy része a cégfőnökök rokonai és barátai közül került ki, egyezkedési tárgyalások indultak meg, amelyek nagyrészt megegye-

zéssel végződtek. Voltak azonban olyan hitelezők is, akik bűnügyi feljelentést adtak be a cég ellen, de ezekkel is sikerült a megegyezés, úgy hogy a feljelentések nagy részét visszavonták. Súlyosabb tette azonban a helyzetet a cég tulajdonosai részére az a valutaügylet, amelyet közvetlenül a fizetésképtelenség publikálása előtt kötött a cég az Angol Magyar Bankkal és más két pénzintézettel is. Az angol Magyar Banknál harmincezer shillinget vásárolt a cég, azt átvette és a valuta ellenértékének kifizetését a legközelebbi kasszánpra ígérte, addig azonban nyilvánosságra került a fizetésképtelenség. Az Angol Magyar Bank igazgatósága is feljelentést tett és valószínűleg ennek a következménye volt az ügyészségnek a letartóztatást elrendelő intézkedése, amely Budapest pénzügyi köreibben igen nagy feltűnést keltett.

A cég letartóztatott főnökei budapesti pénzügyi körökben közismert emberek. Politzer Géza előkelő orvosi családból származik és nagybátyja Politzer Ádám tanár a világhírű bécsi fülörvos volt. Rosenberg Jenő házassága révén több nagy gabonacég tulajdonosával került rokonságba. Mindkét bankárt jól ismerte az egész budapesti pénzügyvilág és Rosenberg tagja volt a budapesti értéktőzsdé tanácsának is. A letartóztatás különösen azért hatott váratlan szenzációként, mert a budapesti piacon úgy tudták, hogy Politzeréknek már teljes mértékben sikerült rendezni ügyeiket és így nem kerülnek bíróság elé.

A koronatanu vallomása a Tuka-perben
Súlyosan terhelő vallomás hangozott el Tuka Béla ellen

Pozsonyból jelentik: A Tuka-ügy csütörtökői tárgyalása iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg miután csütörtökre volt beidézve kihallgatás végeit Belansky Károly a per koronatanuja.

A tárgyalás megnyílása után a bíróság előbb Mráz Mihály közkatonát hallgatta ki, akit a Tereziensztádi katonai börtönből szállítottak a tárgyalásra.

Mráz kémkedés miatt került a börtönbe és a vizsgálat során súlyosan terhelő vallomást tett Tuka ellen. Annál meglepőbb volt, amikor a tárgyaláson

kijelentette, hogy semmitsem tud az ügyről.

Elmondotta, hogy a vizsgálat során kénytelen volt terhelő vallomást tenni, mert kényszerítették arra.

— Egy napon — mondtotta — a katonai börtön parancsnokságához vittek és itt megkérdezték tőlem, hogy mit tudok Tukáról? Semmit, válaszoltam, mire azt mondták, hogy valljok ellene, akkor segíteni fogok magamon is. Valami keveset mondtam, de ez nem elégítette ki vallatóimat és két hétre sötét zárkába vittek, ahol állandóan ütések-verték. Később egy őrnagy is eljött a fogházba, hogy kihallgasson. Az őrnagy is azzal kezdte, hogy mondjak el mindent, akkor segítetek magamon. Minthogy rendőrök is voltak a szobában féltem, hogy megvernek, ezért úgy vallottam ahogyan akartam.

Az elnök Mráz vallomását jegyzőkönyvbe foglaltatta és úgy döntött, hogy a jegyzőkönyvet átküldi a katonai bíróságnak, mert az

a vallomás súlyosan rágalmazza a katonai hatóságokat.

Tomanek Flóris lelkész néppárti képviselő volt a következő tanu. Elmondotta, hogy egy napon Tuka csomagot adott neki, hogy vigye fel Bécsbe, ő nem tudta, hogy mi van a csomagban és csak később derült ki, hogy abban államellenes iratok voltak. A továbbiakban elmondotta, hogy

Bécsben találkozott Radics Istvánnal is, akit figyelmeztette, hogy vigyázzon, mert Tuka nem szláv ember és nagyon veszélyes.

Amikor megkérdezte Radicsot, hogy mit ért ez alatt, Radics a következőket mondta:

— Sapient! sat.

A tanu végül kijelentette, hogy a néppártnak pénztárnoka volt és pontosan tudja, hogy a néppárt schases adott pénzt a Rodobrana céljaira. Egy ízben, amikor Tukával beszélgetett szöba került a pénzkerítés és akkor Tuka azt mondta neki, hogy nincs szüksége pénzre, mert Magyarországon van Bangha páter, akl segíteni fogja

Az elnök több tanuvallomást terjesztett Tomának elé, amelyek szerint a bécsi titkos irodát is felkereste — Nem igaz — válaszolta erélyesen a tanu.

Ezután következett Beianszky Károly lsonci polgármester volt császári és királyi tüzérvármester vallomása.

A tanu elmondotta, hogy rokonságban van a vádlottal, aki egy ízben felhívta őt, hogy lépjen be a szlovák néppártba. A Szlovákia autonómiájának megszerzésére három módot ismertettett előtte Tuka, úgy mint először is parlamenti többség, második külföldi propaganda, végül pedig forradalom útján szerezni meg Szlovenszko autonómiáját.

— Tuka — mondtotta a tanu — az utóbbi tervet találta a legalkalmasabbnak és utasította őt, hogy erre vonatkozzalag

dolgozzon ki egy katonai tervezetet, amely szerint a forradalmat elő lehet készíteni és meg lehet valósítani.

En nem akartam ellenkezni és hozzáálltam a terv elkészítésére. Amikor közöltem Tukával, hogy a forradalmi terv megvalósítása nagy nehézségekbe ütközik tekintettel arra, hogy nagy katonai erők vannak Szlovenszkoában, Tuka kijelentette, hogy

a magyar hadsereget is bele fogja vonni a forradalomba.

Néhány héttel később egy Lockhard nevű angol újságíró keresett fel, aki megkérdezte, hogy elkészültek-e már a tervek. En ekkor kitérő választ adtam és később megtudtam, hogy Lockhard a magyar kormány fizetett ügynöke.

A tanu ezután elmondotta, hogy Bécsben járt a Kossnicki ucca 30. szám alatti házban, ahol a titkos iroda volt. Vele volt Kovács alezredes is. Az irodában Schonscheibel német hivatali ezredessel találkozott. Kovács közben eltűnt, őt pedig négyszemközt katonai titkok felől kérdezték. Ebéd után Radics Istvánnal találkozott, majd a Cieglergasse 61. szám alatti irodát kereste fel. Amikor visszatért Bécsből, közölte Tukával azt a gyanúját, hogy

ez a két iroda Magyarország és Németország javára kémkedik. Tuka ez ellen nem is tiltakozott.

Az elnök ezzel szemben az iratokból megállapítja, hogy a tanu a vizsgálobíró előtti vallomásában azt mondta amikor a katonai irodákról vallott, hogy Tuka megjelzésére úgy választott, kizártnak tartja, hogy a bécsi irodák kémirodák lennének.

A bíróság a tárgyalást ezután berekesztette és folytatását péntekre tűzte ki.

Gyilkosság egy kutya miatt

Mezőőr és vadór halálos párbaja

Oszlajkáról jelentik: A Virovitica melletti bacevacsi erdőben halálos párbajt vívott néhány nap előtt egy vadór és egy mezőőr.

Majkovosan Luka, a vadászberlet őre, szolgálat közben egy kutyával találkozott, amelynek habzott a szája és amelyről azt hitte, hogy megveszett. Az ő nem sokat gondolkodott, levette válláról fegyverét és rálőtt a feléje vágató kutyára, amely a helyszínen kimúlt. Alig hogy a lövés eldőrdült, az egyik közeli fa mögül előugrott Ribics Márkó mezőőr és Majkovosan felé kiáltott:

— Te lőtted le a kutydat?

— Igen, én — volt a válasz.

Erre Ribics ráemelte fegyverét Majkovosnara, de Majkovosan is lövésre készen tartotta fegyverét. A két ór percekig lövésre tartott fegyverrel nézett farkas-szemét, majd Ribics elsütötte fegyverét, melynek golyója célt tévesztett. Erre Majkovosan is elsütötte fegyverét, amelynek söréte Ribics hasába furódtak. A mezőőr sérüléseibe a helyszínen meghalt.

A gyilkos vadór önként jelentkezett a csendő-ségen.

Ot évi fegyházra ítélték a becskerekai állami építészeti hivatal sikkasztóját

A vádlott igazgató tagadta a sikkasztást

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken dr. Belajdzsics Vladimir törvényszéki tanácselnök büntetőtanácsa csütörtökön délután tárgyalta Milacsics Veljának, a becskerekai állami építészeti hivatal volt irodavezetőjének bűnügyét. Milacsicsot az ügyesség sikkasztás és okirathamisítás büntetével vádolta, mert a vádirat szerint 1928 szeptemberében a becskerekai pénzügyigazgatóságon az építészeti hivatal részére felvett ezernyolcszáz dinárt, de a pénzt nem szolgáltatatta be, hanem saját céljaira fordította. 1928 decemberében pedig egy ötvenháromezerkilencszáz dináros nyugtára az építészeti hivatal főnökének a nevét hamisította és a pénzt a hamis nyugta segítségével felvette. A korrupciós törvény értelmében Milacsics bűnügyét nem a becskerekai, hanem a noviszadi törvényszéken kellett letárgyalni.

A vádlott kihallgatása során tagadta a terhére rótt bűncselekményeket. Beismerte, hogy egyízben háromszáz, egyízben pedig ezernyolcszáz dinárt felvett a pénzügyigazgatóságnál, de ezt a pénzt be is szolgáltatatta hivatalában. A hamis nyugtáról semmit sem kar tudni.

A bíróság több tanut hallgatott ki, majd a perbeszéd elhangzása után kihirdette ítéletét. A bíróság a vádlottat bűnösnek mondotta ki sikkasztás és okirathamisítás büntetében, amiért öt évi fegyházbüntetésre ítélte.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, míg az elítélt felebbezett.

TÖZSDE

Zürich, aug. 1. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.365, London 25.22, Newyork 519.65, Brüsszel 72.28, Milanó 27.175, Madrid 75.85, Amszterdam 208.40, Berlin 123.85, Bécs 73.225, Szófia 3.76, Prága 15.3875, Varsó 58.30, Budapest 90.675, Bukarest 3.0825.

Szombori terménytőzsde, aug. 1. Buza bécskai vasut 210—215, rozs 187.50—192.50, zab 177.50—182.50, árpa 155—160, tavaszi árpa 180—190, tengeri 205—210, zab 200—220, liszt 0-ás 310—320, 2-es 290—300, 6-os 245—255, 8-as 155—165, korpá 120—130. Irányzat tartott, huzánál szilárd.

Noviszadi terménytőzsde, aug. 1. Buza bécskai u. 77—78 kilós 215—217.50, hajó Tisza u. VIII. 77—78 kilós 227.50—230, bánáti u. 77—78 kilós 215—217.50, szerémi u. 77—78 kilós 212.50. Árpa bécskai u. 63—64 kilós 160—165, Zab bécskai u. VIII. 185—190, bánáti u. VIII. 180—185, szerémi u. VIII. 185—190. Tengeri bécskai 205—210, bánáti 202.50—207.50, szerémi 205—210. Liszt: 0gg és 0g bécskai 317.50—327.50, 2-es sz. 297.50—307.50, 5-ös sz. 277.50—287.50, 6-os sz. 260—270, 7-es sz. 230—240, 8-as sz. 140—150. Korpá bécskai jutaszákckban 120—125, szerémi 120—125, bánáti 120—125. Irányzat: kellemesebb. Forgalom összesen 95% vagon.

Budapesti gabonátőzsde, aug. 1. Határidőüzlet: Buza októberre 25.16—25.38, zárlat 25.27—25.28, márciusra 27.36—27.55, zárlat 27.48—27.49. Rozs októberre 20.05—20.32, zárlat 20.26—20.27, márciusra 22.20—22.35, zárlat 22.37—22.38. Tengeri májusra 20.22—20.45, zárlat 20.41—20.42. Készárpu: buza 23.70—23.15, takarmányárpa 18.50—20, repce 45—46, tengeri 23.25—23.50, zab 18.25—19.25, zab u. 17.75—18, korpá 13.25—13.50.

Chicago terménytőzsde, aug. 1. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza szeptember (147) 145 háromnegyed, december (154.625) 153 és fél. Tengeri szeptember (106.50) 105 és fél, december (103.75) 102 és fél. Zab szeptember (52.50), december (57). Rozs szeptember (114.25) 115 háromnegyed, december (120).

Winnipeg terménytőzsde, aug. 1. Középfolyamok: október (169), december (164.25).

Liverpool terménytőzsde, aug. 1. (Zárlat.) Buza október (10 sh. 7 háromnyolcad d.) 10 sh. 7 egynyelcad d, december (10 sh. 10 és fél d.) 10 sh. 10 háromnegyed d, március (11 sh. 1 és fél d.)

HIREK

Csendváros és csodakutya

Szarakanizsa, augusztus hó

Csendváros, ott pihen a kanyargó Tisza-pártján. Pihen, kényelmesen, jóllakottan nyújtózkodik jó szélesen és élvezi a saját szépségeit, önmagában gyönyörködik, mint hű lány a tükör előtt.

A csendvárost hivatalosan Szarakanizsának hívják, de olyan nyugalmas, békesség, csendes ez a kicsinyke tiszpart város, hogy a romantikus lelkek Csendvárosnak nevezik. És ez a végtelen, hangtalan, halk csendesség, amely Csendvárost urálja, úgy beszívárogoz az itt élő ember lelkébe, úgy elringatja a fáradt lelkeket, úgy megsimogatja, becsózi, nem fájatja a szelhet szíveket, mint egy mély, édes, hosszú üdítő álmom.

Kegyetlen, súlyos életharcoktól kimerülten, fáradt szívvel, sebzett lélekkel indultam el gyógyulást keresni és jósorsom, a kiszámított, céltudatos véletlen idevezette utamat. Valóban ez az a város, ahol megvan a gondmarta lelkek egyetlen nyugtató orvossága, a Csend. Zöldelő hatalmas tölgerek, ezüstlevelű nyárfák, szingzag virággyök, suhanó karsu lepkék, szeliden mosolygó napsugár, amely átkukucskál a falevelek nyílásain és mindezeket behorított szelid, jóságos, vigasztaló nagy-nagy csendesség.

Embert csak ünnepnap lát itt az ember, csak itt-ott néhány ábrándos, merengőszemű, nesztelenléptű, bustekintetű, bánatosszívű lányka kószál a csendben halkán, szóltalan. Olyan halk, édes, néma, kellemes ez a végtelen csendesség, mint a keleti róza illata, amely édesen, busan, némán önti el a lelket...

Csendváros nem afféle elhagyott, szürke kis falu. Rendes, komoly, szorgalmas város ez, huszezer lélek otthona. Van főúccája, korzója, cukrászdája, strandja. Van ragyogó, tornyos városháza, két régi temploma, vasútja, hajója, kereskedelme, gyára, mindene. Csak éppen kulturája nincsen...

A csend ráül a kanizsai lelkekre és elaltatja, elringatja őket. Étel-ital jut nekik itt hőven nagy jó ebéd, dus vacsora, könnyű emésztés, hosszú pihenés, nagy nyújtózás, mered, néma, hosszú, drága csend. Ennél több kinek kell, ennél jobb lehet-e, van-e szebb, méltóbb, édesebb?

Nem volt-e zaj négy hosszú évig, nem volt-e jaj elég a háboruban, nem volt-e láma, hörgés, sikoly, jajgatás elég? Mily jó a csend, mindig, örökké, végtelen, hagyjátok a Csendvárost kelték, kiirtósák, dalnokok, hadd pihenje ki a sok hajt és jajt, hadd emészen, hadd aludjon, hadd emészen álmodva, békén, csendesen.

Hagyjátok békén, övé az igazság és övé az élet. Mert mi ér föl a csenddel, mi szebb, mi jobb, mi békésbb, mi édesebb nála? A csend kiteljesíti az életet, megnyitja a képzelet zsilipjét és zuhogva hullnak be életünkbe a fantázia színes képei az álmok, az álmok és az álmok.

Hát nincs-e tán elég gondja az embernek? Nem áll-e leshe, nem vet-e tört neki nap-nap után a Gond, a Bűn, a Vágy és a Szegénység? Nem viharzik-e át az emberi lelken éjszakáról-éjszakára a Szenvedés, a végtelen, szörnyű, birhatatlan, fájó Szenvedés?

Szegénység, Betegség, Nyomor, Erkölcstelen-ség, Bűn és Átok, az egész világon, itt pedig, Kanizsán Csendvárosban a Nyugalom, a Békesség, a Csend...

A csend behozza a sebeket, elaltatja a fájdalmakat, meggyógyítja a szenvedéseket? Ez a titka az itteni csodakutya. Nekem hiába mondják, hogy a szarakanizsai csodakutya vízében rádium, szénsav, karbonát és mit tudom, mi még okozza a csodás gyógyulásokat. Nem, itt a Csend a gyógyszer, a Csend a csodatévő orvosság, a Csend a rejtély kulcsa, a Csend a titkos erő, amitől a békének eldobják a mankát, amitől a zajgó leg megpihen és az álmatlan szem becsukódik.

Mert itt akkora a békesség, a nesztelen mozulatlan, a nyugodt pihenés, a megváltó cson-

desség, hogy az elnyom, letör, megfojt, elnémít minden egyebet. A Csend az ur itt, az egyetlen teljhatalom, a kényur, a lélelmes nagy erő, amely előtt elnémul minden és megalázkodik minden és némán engedelmkedik minden és hallgat, pihen, megcsöndesül, álomba süpped minden zaj, baj, fájdalom és szenvedés.

Ez a titka a Csendváros csodakutjának. Van benne kén, szénsav, rádium és sok egyéb gyógyító elem. Ezt hirdetik a prospektusok. De nincs sehol egyetlen szedő sem az igazi gyógyanyagról, a titkos szerről, a rejtett erőről, amely egyedül, igazán, biztosan gyógyítja a testet és lelket, a fájdalmat és a szenvedést. Én kifizértem, megtudtam, kinyomoztam, hogy mi ez a rejtett csodaszere, ez a titkos hatalom, ez a csodálatos erő, amely kimossa a lélek sebeit és beköztíti a fájó szívsebet, aztán elaltat, megnyugtat, megfojt a gondjainkkal, a szenvedéseinkkel, az életünkkel. Ez a titkos erő: a Csend és ettől olyan nagyhatású, példátlan gyógyerejű Csendváros Csodakutja.

Hesslein József

— A királyi gárda szélvaja. Beogradból jelentik: A királyi gárdaezred csütörtökön ünnepelte szélváját a topesideri kaszárnyában rendkívül fényes külsőségek között. Már negyed tízenegyszer megérkeztek az ezred előkelő vendégei, elsőnek Hadzsics Szeván tábornok, hadügyminiszter, majd Zsivkovics Petár tábornok, miniszterelnök érkezett meg. A kormány tagjai közül megjelentek még Szrksics Milán igazságügyminiszter, Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszter, Radivojević erdőügyi miniszter és Svrljuga Sztankó pénzügyminiszter. A patriárkát Irinej karlováci püspök képviselte, Beograd város képviselőtében pedig Sztjojinovics Miroslav alpolgármester jelent meg. A vendégeket Zsivkovics Ljubisa alezredes ezredparancsnok fogadta és az ezredparancsnok az ünnepélyes kalácsesszé után beszédben üdvözölte az ezredet, majd a Karagyevics-dinasztiát és Alekszandar király Öfelségét éltette. A gárda háromszoros éljennel választott a parancsnok beszédére. Délután a kaszárnya előtti téren katonai mulatságot rendeztek.

— Augusztus 15-ikén érkezik haza a »Dalmácia.« Szplíthól jelentik: A »Dalmácia« nevű cirkáló, amely Marseilleben fedélzetére vette a Franciaországban elcseszt jogszláv hősök holttesteit, augusztus 15-ikén érkezik Szplíthe. A hajót a szplíti kikötőben nagy ünnepekkel fogják fogadni.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Nyugatról növekedő felhőzetelt zivataros esők várhatóak, később megélnkülő szelekkel, hősiálydás valószínű.

— Szentá városra további utépítésre, valamint a tiszai rakpart újépítésére fordítja az amerikai kölcsönt. Szentáról jelentik: Az ötszázmillió dináros amerikai kölcsön ügy foglalkoztatja most a vajdasági városokat. Gyorgyevics Szlobodán szentái polgármester fogadta a Bácsmegeyi Napló munkatársát és hosszabb nyilatkozatot tett a város programjáról abban az esetben, ha a kölcsönt megkapja. »Hogy a kölcsönből milyen arányban részesedünk — mondotta a polgármester — az függ részben a kölcsönigényünktől. Szerintem nagyobb összeget kellene kérnünk, mert a további utépítési programot végre kell hajtani. A városban a kövezet igen elhanyagolt állapotban van. Ezenkívül aktuális a tiszai rakpart újépítése, amely már egészen megrongálódott és többhelyütt bedőléssel fenyeget. A városi közgyűléstől függ, milyen munkákat óhajt tervbevenni ebből a kölcsönből, de én azon leszek, hogy nagyarányú investíció történjen.«

— Tepróblénuák az orosz-kínai konfliktus körül. A kik a kínai-orosz konfliktussal foglalkoznak, általában megfelelnek ennek a nemzetközi viszálnak egy igen fontos következményéről. Mindenki tudja, hogy az oroszok nemzeti itala a tea. Nincs olyan szegény parasztesalád, amelynek tagjai ne fogyasztának naponta és fejlenként három-négy csésze teát. Az orosz nemzet teafogyasztása évente tízenöt millió rubelt tesz ki. A teaszükségletet eddig Kínából fedezte Oroszország, most azonban, amióta a konfliktus kitört, megszünt Kínából a teaszállítás Oroszország felé. Egyszerre még elég kínai tea van raktáron Oroszországban, de ha a konfliktus soká tart, ez a raktár hamarosan kiürül és akkor azután Oroszország kénytelen lesz valamelyik ellenségétől, Angliából vagy Japánból hoztatni a tízenöt millió rubel értékű teát.

— Gyászünnepey Bukseg Vilmos volt szociálpolitikai miniszter sírjánál. Zagreből jelentik: Bukseg Vilmos volt szociálpolitikai miniszter halálának ötödik évfordulóján a munkásszervezetek és a munkásbiztosító intézmények gyászünnepeyt tartanak az elhunyt miniszter sírjánál. Ez alkalommal fogják leleplezni az elhunyt síremlékét is.

— A Bremen Amerikából visszatérőben újabb világrekordot állított fel. Londonból jelentik: A Bremen men német óceánjáró hajó szerdán este 22 óra 50 perckor Plymouthba érkezett. A Bremen az utat Newyorktól Plymouthig négy nap, 14 óra és 30 perc alatt tette meg, tehát újabb világrekordot állított fel és az Atlanti-óceán nyugatkeleti irányban való átkelésében is verte a Mauretániát, amely négy nap, 22 óra és 47 perccel tartotta eddig a világrekordot.

— **Három angol képviselő kalandja a lordok házában.** Londonból jelentik: Kelleneden kalandja akadt a napokban Frank Markham munkáspárti képviselőnek és két képviselőtársának. Markham két kollégáját, akik most kerültek be először a parlamentbe, elvitte a lordok házába és megmutatta nekik a felsőház összes helyiségeit. Késő este történt ez mikor a három képviselő távozni akart, azon vették magukat észre, hogy rájuk zárták a lordok házáat. A képviselő két-ségeesen dörömbölni kezdett, de segítség nem érkezett. Ekkor megpróbálták a rájuk zárt ajtó zárát felfeszíteni. Hosszu ideig fáradoztak ezzel, amikor egyszerre csak váratlanul segítség érkezett. Kinyitott az ajtó s belépett az alsóház egyik portása három rendőr kíséretében. A portás ugyanis végre meghalotta, hogy valaki az egyik ajtó zárát feszegeti, megijedt, hogy betörők járnak a lordok házában és rendőrt hívott. A rendőrök felhúzott ravaszú revolverrel közeledtek a képviselők felé s csak hosszas igazoltatások után hitték el nekik, hogy valóban az alsóház tagjai és nem rossz szándékból hatoltak be a lordok házába.

— **A temetői vasrácát is beolvasztja a szovjet.** Kovnói hír szerint Oroszországban nagy a nyersváhiány és ezen a bajon a szovjetkormány most azzal az elhatározással igyekszik segíteni, hogy a régi temetőkben a sírok vasrácát eltávolíttatja és beolvasztatja. Csak azoknak a korlátozott kegyelmeznék meg, amelyek művészi becsüek, de ennek megítéléséről gyakran merülnek fel nézeteltérések. Most azon folyik a vita, vajjon a moszkvai temetőben Galicin herceg sírjának hatalmas kovacsoltvas kapuja műemlék-e vagy sem. A kapu súlya 400 mázsa és ez a csábító mennyiség a vitát alighanem el fogja dönteni.

— **A mechanizált hadsereg.** A Daily Telegraph jelenti Washingtonból: Augusztus első napjaiban tartja első gyakorlatát az amerikai hadsereg mechanizált gyalogezrede, amelyben már egyetlen lovat, sem öszvért sem fognak használni. A legénység a nagyobb távolságokat tehratomobilokon teszi meg, a gépjárműveket és puskákat különleges szerkezetű autók szállítják. Más szállítóautók, könnyű páncélkocsik, autombilra felszerelt tábori konyhák, gáztartályautók és motoros kerékpárok egészítik ki a felszerelést, amely körülbelül 150.000 dollárba került. Az ezredet később könnyű tankokkal is ellátják. Szek modelljével most kísérleteznek.

— **Gyujtogatással gyanúsítanak egy szentel földművest.** Szentáról jelentik: A szentel rendőrség hosszas nyomozás után letartóztatta Szönyi Sándor földművest, aki ellen gyujtogatás gyanúja miatt indult eljárás. Az utóbbi időben a szentel tanyákon sűrűn fordult elő tüzeset és a nyomozás mindenkor megállapította, hogy gyujtogatás történt. Többek között a bogaras Tasi-szálláson támadt tűz, amely nagymennyiségű gabonát hamvasztott el. A rendőrség miután a tűz több helyen egyszerre támadt, abban az irányban indította meg a nyomozást, hogy gyujtogatás történt. Ezt a feltevést a további nyomozás során különböző gyanúkok erősítették meg. A rendőrség a tűz színhelyén lányomokat is talált. A gyanúkok alapján őrizethe vettek egy jómódu szentel gazdát, akiről kiderült, hogy rossz viszonyban volt Tasiékkal és valószínűnek tartják, hogy bosszúból követte el tettét. A gazda ellen tovább folyik a nyomozás.

— **Meghalt Raoul Pictet, a gázok cseppfolyósításának feltalálója.** Párisból jelentik: Raoul Pictet, a hírneves svájci származású fizikus nyolcvannégy éves korában meghalt. Nevét felfedezéseivel tette ismertté, amelyek közül a legnevezetesebb a nitrogén, a hidrogén és az oxigén cseppfolyósítása. Feltalált egy jégpépet is, sőt fagyasztógépat is alapított.

— **Gyilkolt a félrecsuszott tizedes pont.** Bukarestből jelentik: Az egész város egy fiatal leány tragikus haláláról beszél most. Ennek a leánynak a gyilkosa: egy félrecsuszott tizedes pont. Az áldozat: Maria Arcui, egy crajovai bakcipáros husz éves, szép és elegáns leánya, aki a bukaresti egyetemen filozófiát tanult. Maria Arcui nemrég titokban eljegyezte magát egy fiatal hadnaggyal. A dolog kipattant és a leány szülei ekkor a legerősebben tiltakoztak az ellen, hogy egyetlen leányuk egy teljesen vagyontelen katonatiszt felesége legyen. A szép diákleány ellen-szegült szülei parancsának s továbbra is fenntartotta az érintkezést a hadnaggyal. Ezek a kapcsolatok egyre szorosabbakká fűződtek és végül is következményekkel jártak. A leány ekkor orvoshoz fordult, aki pirulákat írt fel neki. Az orvos azonban úgy látszik nem nagyon értett a receptírásról: az adagolásnál rossz helyre tette a tizedes pontot. Így azután százszoros adagot írt fel a mérgeből a szerencsétlen leánynak. A gyógyszerész azonban felismerte a hibát és csak a helyes adagot szolgáltatta ki a receptre. Arra azonban már ősem gondolt, hogy a hibát a recepten kigazítsa, vagy legalább a leányt figyelmeztesse a veszedelmes tévedésre. Így azután Maria Arcui nem tudott semmit a tizedes pont hibás elhelyezéséről és mikor legközelebb más gyógyszerésztől rendelte meg az orvoságot, az ottani gyógyszerész nem vette észre a hibát. A szép, fiatal leány megkapta a százszoros adagot és alig hogy bevette, a leghorzasalmasabb kinok között meghalt. A rendőrség most letartóztatta Paleccu gyógyszerészt, aki a téves adagot kiszolgáltatta és megindította a bünyádi eljárást a gondatlan orvos ellen is.

— **Holtversenyben.** Deuville-ben, az elegáns francia fürdőhelyen 50.000 frank nem olyan egetverően nagy összeg, mint amilyenek innen vajdasági nincsetlenségünkben látszik. Különösen nem nagy összeg Ira azon két szépségkirálynőnek kell osztzkodni. Már

pedig a deuvillei zsüri salomoni ítélettel megosztotta az 50.000 frankos szépségdíjat Miss Európa — Simon Böske és Miss Amerika — Ella von Heusen között. A két addigi vetélytársnő, amióta megosztott az 50.000 frankon, a legjobb barátnő lett. Állandóan együtt mutatkoznak a deuvillei strandon, parkban, tánchelyeken s csak együtt engedik magukat lefotografálni, még pedig most már Miss Európában is feltámadt az üzleti élelmesség, s Simon Böske és Heusen Ella csak meghatározott díj ellenében állnak a fotografus gépe elé. Aki amatőr-fotografus titokban akarja lefényképezni őket, annak vagy nagyon ügyesnek, vagy nagyon — smucignak kell lennie.

— **Színes felhőkarcolókat építenek Newyorkban.** Newyorkból jelentik: A newyorki városi tanács legutóbb elhatározta, hogy engedélyt ad sokszínű felhőkarcolók építésére. A felhőkarcolók színe három emeletenként változni fog. A legközelebb felépülő felhőkarcoló színű ezek lesznek: első három emelet sárga, második három zöld, harmadik sötétkék, negyedik vörös, ötödik lila és ezután még kétszer megismétlődik az egész színsorozat.

— **A pancsevői evangélikus egyházközség jubileuma.** Pancsevőről jelentik: A pancsevői evangélikus egyházközség augusztus 25-ikén ünnepli fennállásának százhusz éves és a pancsevői evangélikus templom felépítésének hetvenöt éves jubileumát. Az ünnepekre nemcsak a hazai evangélikusok jelentették be nagy számban részvételüket, hanem külföldről is számos vendég megjelenésére számítanak.

— **Amerikában nem szabad pizsamában járni az uccán.** Newyorkból jelentik: Elisabeth City lapjának, az Independentnek a főszerkesztője lelkes híve a férfiruhareformnak. De ő sokkal radikálisabb ezen a téren, mint egyes európai kollégái. Nem elégszik meg azzal, hogy a férfiakat selyem térdnadrágban akarja járni. Az ő jelszava az, hogy nyári melegben mindenki pizsamában járjon az uccán és végezze a dolgát. Meg is alakította a pizsamabarátok egyesületét. A napokban az alakuló közgyűlés után a többszázfőnyi pizsamabarát természetesen hálóköntöshöz kivonult az uccára. Négyes sorokban mentek végig a főutonalakon és ilyen feliratú táblákat vittek:

— Éljen a pizsama!
— Nem izzadnak többet!

Óriási sikerük volt a felvonuló pizsama-fanatikusoknak. A városban megakadt a forgalom a hatalmas tömegek nézték felvonulásukat. Hirtelen azonban rendőrök jelentek meg teherautókkal, bekerítették a pizsamásokat és minden tiltakozásuk ellenére felrakták őket a teherautókra. Az egész társaságot bevitték a rendőrségre és súlyosan megbírságotlák őket. Az a tiltakozásuk sem használt, hogy a szabad amerikai polgár úgy öltözködik, ahogy akar. A rendőrség kijelentette, hogyha ilyesmi még egyszer előfordul, könyörtelenül eldobozzák a pizsamákat.

— **A bubéllenes hadjárat sem tudta megmenteni a hajtűkirályt.** Newyorkból jelentik: Nem bizonyultak valóban azok az állandóan terjesztett hírek, hogy a bubifrizura divatja már elmult és ismét beköszönt a hosszú haj világa. A híresztelések ellenére az európai és amerikai nők tovább ragaszkodnak a rövid hajhoz. Ezeket a híreket különben O. Haent, az amerikai hajtűkirály lanszította állandóan. Amióta a bubifrizura divatja diadalmasodott, a hajtűkirály üzlete mindig rosszabbul ment. Most az utóbbi hónapokban hatalmas összegeket ölt a hosszú haj mellett propagandába. Állandóan olyan híreket adatott le az amerikai lapokban, amelyek a bubifrizura hamaros bukását jósolták. Felsőversenyeket és hihosszasági olimpiásokat rendezett, de mindez nem sokat ért. A hajtűkirály belátta, hogy nem veheti fel a harcot a bubifrizurával és ezért most teljesen abbahagyja a hajtűkésztést. Ehelyett ruzs és kozmetikai cikkek gyártására alakítja át üzemet.

— **A hazatérők.** Az idén többen utaztak el, hogy a kánikulai meleg elől valami árnyas fürdőhelyre, vagy a tenger habjai közé meneküljenek, viszont azok, akik elmentek, hamarabb térnek vissza s bár még csak augusztus eleje van, a korán és a kávéházi terrazon, ahova az itthon maradtak zárandokolnak egy kis málnaszörppel elegy friss levegőért, egyre gyakrabban hangzik a visszatérők üdvözlésére az Isten hozott, hogy lesültél, mennyire lefogytál s a »milyen jól nézel ki.«

Ha szociálpolitikai megállapításokat akarunk ezekből a tényekből levonni, konstataálni kell az igényeknek növekedését, a műveltség terjedését, mert kétségtelenül erre vall az, hogy egyre több és több ember számára válik életszükségletté az utazás, idegen emberek és idegen környezet megismerése. Viszont meg kell állapítani a középosztály pénztelenségét is, mert az is vitán felül, hogy ezt jelenti, ha már augusztus elején, amikor még a kánikula földre ver bennünket, s amikor vágyva sóhajtok egy kis szellő, vagy eső után, egyre jönnek vissza azok, akiknek az erszénye nem teszi lehetővé a további nyaralást.

Ha meg általános társadalmi irányokra és jelenségekre akarunk következtetést vonni a visszatérők üdvözlésére szánt stereotip felkiáltásokból, meg lehet állapítani, hogy körünk az edzettség, az egészségesség helyett milyen szívesen elégszik meg az egészség és az edzettség látszatával. A szobában élő, irás fölé görnyedő, könyvet buvó lateiner hogy örül napbarnított arcának, feketére sült idomainak, amely azt a látszatot kelti, hogy valóságos kraitmensch, edzett sportférfi, aki néhány hétig az áldott napsugarakkal süttette magát. Viszont azt is konstataálni lehet, hogy hiába hivatkoznak Tizian szépeire és Rembrandt képeire, az »egyenes vonal« elmélete végleg győzött. Mindenki sóványodni szeretne s a bankigazgató, ügyvéd, író, festő, kereskedő, gyáros, ha nyaralási impresszióiról kérdezősködől, fontosnak, egyedül említésreméltónak azt tartja, hogy hány kilóval lett könnyebb testsúlya.

Ha pedig nyelvészeti tanulmányokat akar valaki folytatni a sok: de »jól nézel ki«, »mit adtál le«, »hányat szedett föl«-ből, s egyéb ilyen nyaralás utáni üdvözlő sóhajokból is észreveheti, hogy mennyire felejtünk magyarul. A »jól nézel ki« már régen bünbocsánatot és polgárjogot nyert, de a gonosz hálátlanul magával hozta a mit adtál le és a mit szedtél fel, valamint hasonzórti kartársait is.

Ezeket nem üdvözöljük Isten hozott-tal...

— **Nyond meg a gombot!** Raymond Kieb, az Egyesült-Államok börtönügyi főfelügyelője legújabb jelentésében közli, hogy a Newyork állambeli Atticában hatalmas új börtön épül. Ez a börtön arról lesz nevezetes, hogy nem lesznek benne zárák és kulcsok. Az összes cellaajtókat egy központi teremről legnyomás útján fogják nyitni és csukni. Ezzel azután teljesen lehetetlenné válik a fegyencek szökése. Ellenőrzésképpen a cellaajtó bezárulása után minden fegyencnek meg kell nyomnia egy gombot a cellában. A gombnyomásra a központi teremben kigyullad egy lámpa. Ezzel a módszerrel rögtön észre lehet venni, ha esetleg egy fegyenc nem tért vissza zárkájába.

— **Megoldották a mesterséges cukor titkát?** Szenzációs jelentés érkezett legutóbb Genfből. A jelentés arról szól, hogy Pictet és Vogel svájci vegyészeknek sikerült mesterséges cukrot készíteniük. Az eljárás lényegese egy eddig még titokban tartott eljárási folyamatra. Egyelőre még csak nádcukrot tudnak ezzel az eljárással készíteni a tudósok, de azt állítják, hogy rövidesen megoldják a mesterséges malátacukor és tej-cukor készítésének problémáját is. Egyelőre csak a tudományos jelentősége óriási ennek a felfedezésnek, praktikus hordereje viszont még nem nagy. Mert hiszen eredeti nádcukor a maga természetes állapotában bőségesen áll az emberiség rendelkezésére, míg a gyártáshoz szükséges anyagokat: a szőlőcukrot és a gyümölcs-cukrot, igen nehéz és igen drága megszerezni. Ezeket csak hosszadalmas eljárásokkal lehet megszerezni; így például a szőlőcukrot a szőlőből, a gyümölcs-cukrot pedig különféle édes gyümölcsökből lehet kivonni. Tudományos szempontból azonban elvitathatatlanul nagy eredményt jelent, hogy végre sikerült olyan szerves anyagot, mint a cukor, mesterséges uton előállítani.

— **Kína egyes vidékein veszedelmes méreteket öltött az emberevés.** Londonból jelentik: A kínai éhínség csökkentésére alakult nemzetközi segítőbizottság vezetőjének jelentése szerint az eddigi intézkedések révén sikerült az éhínség által sújtott területeket csökkenteni, de még így is harmincöt millióra tehető a szükségét szenvedők száma. Az Észak-Kínában levő Középkansuban négy év óta nem esett eső. A bizottság jelentése közli, hogy ezen a vidéken a buzatermő terület sivataghoz hasonlít és egy 60.000 lakosú város népessége 3000-re csökkent. Az emberevés veszedelmes méreteket öltött és a bíróságok által kiszabott büntetések sem jártak eredménnyel. A tífuszjárvány a segítőbizottság tagjai között is sok áldozatot szed.

Uj cipészület

Trambócvia ulica 20 szám alatt
divatcipészet és cipőfelsőréskészítő
üzemet nyitottam
Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!
TÓTH ERNŐ cipésmester.

— **A noviszadi repülőzred házi védszentünnepé.** Noviszadról jelentik: Pénteken, pravoszláv Szent Il-
lés napján tartja a noviszadi első repülőzred házi-
védszent ünnepét. Ezalkalommal rendszerint nagy tö-
megek szokták a repülőteret meglátogatni, ahova a
fűtőházzal szemben levő második kapun lehet bejutni.
A házigazda tisztét Radovics Dusán őrnagy, a rep-
ülőzred parancsnoka tölti be. Kilenc órakor kalács-
vágás, délután pedig a legénység számára ünnepély
lesz, amelynek keretében a repülőzred labdarúgó
csapata a Radnicski csapatával fog mérkőzni.

— **A noviszadi bérkocsisok szülvája.** Noviszadról
jelentik: A noviszadi bérkocsis egyesület pénteken,
augusztus másodikán, a Maros-féle vendéglőben tartja
meg ezidei házivédszent ünnepét, amelynek koman-
dóját dr. Mátyás Milán noviszadi ügyvéd vállalta. A
kalácsvágás este nyolc órakor lesz. A házigazda tisztét
Mijatovics Szevean elnök tölti be. Este a Maros-
féle vendéglőben társasvácsora és utána tánc lesz.

— **Fürdés áldozata.** Noviszadról jelentik: A palán-
kai strandon Mann Jakob illoki huszonnégyéves ke-
reskedő fürdés közben a Dunába fulladt. Mann su-
lyos szívhibában szenvedett és orvosi tilalom ellenére
a szabadban fürdött. Mann fürdés közben lecsúszott a
strand csúzdáján és a vízbe érve szívbenulást kapott
és befulladt a Dunába. A halászok fogták ki a holt-
testét.

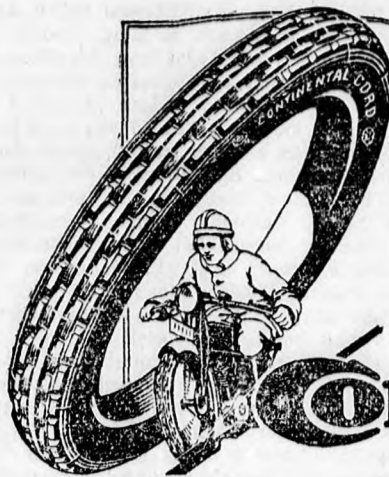
— **A rumal tüzoltóegylet főparancsnokának ünne-
pélése.** Rumáról jelentik: Kedden a rumal önkéntes tü-
zoltóegylet nagy ünnepséggel illette meg Voltmann
Agostonnak, a tüzoltóegylet főparancsnokának hetven-
ötödik születésnapját. Brendl József parancsnok mül-
tatta a jubiláns nagy érdemeit, aki negyvennyolc éve
áll a tüzoltóegylet szolgálatában. Voltmann megha-
toltan köszöntötte meg az ünnepést. A jubiláns két év-
tizedig volt a rumai ipartestület szolgálatában, mint
annak titkára.

— **Révai Gabriella hangversenye a beogradi studi-
óban.** Rövid időközben most már harmadszor törté-
nik meg, hogy a beogradi rádió szubotica művésze-
ket szerepeltet. Krompholz Károly és Manojlovics
Ivánka után augusztus 9-ikén este tíz órakor Révai
Gabriella ad zongorahangversenyt a beogradi studi-
óban. A nagytehetségű, fiatal akadémiai növendék, aki
nemrég palicsi hangversenyén igen előnyösen mutat-
kozott be a szubotica közönségnek, nagy sikerként
könyvelheti el, hogy a beogradi stúdió szereplésére
kérte fel és bizonyos, hogy Révai Gabriellának a rádió
nagy közönsége előtt is osztatlan sikere lesz. A szub-
oticai urilány hangversenyére még visszatérünk és
a koncert részletes műsorát is ismertetni fogjuk.

— **A bizováci csodadoktor, aki meglopja betegét.**
Oszijekről jelentik: Az oszjeki rendőrség néhány na-
pos nyomozás után letartóztatta Mulc György negy-
venéves cigányt, aki, mint »bizováci csodadoktor«
Oszijeken 30.000 dinárt csal ki áldozataitól, akiket
meg is lopott. A csaló cigány többek között megjelent
Fancis Mária oszjeki asszony lakásán és mint »biz-
ováci csodadoktor« mutatkozott be. Az asszony már
hallott róla valamit és örült, hogy a csodatevő felke-
reste. A cigány a helyszínen orvosságot készített, amely
háromszáz dinárba került. A kezeléért és a vizsgálatért
ezer dinárt számított, majd elküldte a beteg asszonyt
a gyógyszerárba egy cédulával, amelyre, mint monda-
ta, egy varázsszer nevét írta fel. A csodaszer aszpi-
rin volt. Míg az asszony távol járt, a csodadoktor ki-
fosztotta a lakást: több apróságot és pénzt vitt magá-
val. Az asszonynak csak akkor kezdett igazán fájni a
feje, amikor rájött, hogy becsapták. Jelentést tett a
rendőrségen, amely letartóztatta a cigányt, aki tagad,
de a letartóztatás hírére egymásután jelentkeznek a
károsultak, akik eddig a szegénység miatt nem akartak
jelentést tenni a kuruzsló ellen.

— **Mit fogyasztottak a tengeren a Bremen utasai?**
A Bremen »rekordidő« alatt megtett óceáni utjáról
most újabb érdekes adatokat közölnek. Egész élelmis-
zerraktárt halmoztak fel benne, hogy az utasoknak
kifogástalan ellátást nyújthassanak. Impozáns meny-
nyiségű élelmiszer ez: 985 mázsa hús, 280 mázsa hal
és saláta, 350 mázsa szárnyas, 80 mázsa kenyér, 440
mázsa liszt, ezenkívül a hajón villamos pékműhely is
működik. 17.500 liter tej, 2000 liter tejfel, 140 mázsa
vaj, 20 mázsa zsír, 90.000 tojás, 15.000 liter bor és
ugyanannyi ásványvíz és 300 hektoliter sör, 18.000
szivar és 120.000 cigareta került a hajóra.

— **Dungyerszki György megvásárolta Ausztria egyik
legnagyobb ügetőversenystábillóját.** Noviszadról jelen-
tik: Dungyerszki György noviszadi nagybírtokos, az
ismert sportférfi, akinek versenylóival nemcsak Ju-
goszláviában a legjobbak, de külföldi nagy versenypá-
lyákon is kitűnő hírnévként örvendenek és számtalan
győzelmet arattak, most egy nagyszabású és ki-
váló versenystábilló állományával egészítette ki eddigi
versenylóinak számát. Dungyerszki György, aki-
nek istállója röviddel ezelőtt a beogradi löversenypá-
lyán megnyerte a galoppverseny Derbyjét és ugy-
szólván minden versenynapon több értékes győze-
lmet aratott, néhány nappal ezelőtt megvette Bécsben
a híres sporbachi ménest és ezáltal versenylóállomá-
nya negyven ügetőlóval szaporodott. Dungyerszki
György egyúttal kibérelte a sporbachi ménes versenypá-
lyáját és istállót is és a Baden bei Wien közelében
levő ménesben fogja ezeket a lovakat tréning alatt
tartani. Dungyerszki György a sporbachi ménes lo-
vai számára több kiváló trénerrel tárgyal

A biztonság

a motorbiciklinél is az abroncsos
csuszás elleni megvédéséből áll. Vá-
lassza tehát a Continental-Block-mo-
torkerék-párgummit, amelynek csuszás-
mentes profilja egyenetlen uton és
kanyarokban is mindmáig felülmul-
hatatlan

Beograd, Masarikova ulica 4

— **Segítséget kér két nyomorgó szubotica család.**
Mészáros Mátyás szubotica lakos, aki betegsége mi-
att nehezebb munkára képtelen, három gyermekével
és feleségével a legnagyobb nyomorban él. Mészáros
a jósziú emberek bármilyen csekély adományát kéri,
hogy a beérkező összegből valamilyen kis üzlethez
kezdhesen. Hasonlóképpen segítséget kér Tan Péter
munkaképtelen aggastyán, aki feleségével tengeti
életét.

— **Noviszadra szállították a szentai folyamhajózási
vállalat sikkasztó pénztárnokát.** Noviszadról jelen-
tik: Csütörtökön a noviszadi ügyészség fogházába szállít-
tották Nasztasijevis Csedát, a szentai állami folyam-
hajózási hivatal sikkasztó pénztárnokát. Nasztasije-
vis — mint ismeretes — százhatvan ezer dinár hiva-
tals pénzt sikkasztott el, mire letartóztatták és a szub-
otica ügyészségre szállították. A korrupciós törvény
értelmében azonban Nasztasijevis bünyjét Noviszad-
on fogják tárgyalni és ezért vitték el a noviszadi
ügyészségre, ahol vizsgálati fogságba helyezték.

— **Gazdasági és tenyészállatkiállítás Beogradban.**
Beogradból jelentik: A beogradi tartományi önkor-
mányzat nagyban folytatja az előkészületeket a gazda-
sági és a tenyészállatkiállításra, amelyet ez év szeptem-
ber 6-ikán, 7-ikén és 8-ikán birtokosok állítanak ki
nagy számmal. A nagyszabásúnak ígérkező kiállítást
állatdíjazással is összekötik és a jutalmakra eddig öt-
venezer dinárt irányoztak elő.

TÖCHTERPENSIONÁT „SONNENHEIM“ GRAZ, II., Ragnitzstrasse 10

Nagyazor parkban, egészséges, pormentes. Tiszta és játszóterek.
A városról 15 percrenyire. Továbbképző, kereskedelmi tanfolyam, ipar-
művelés, főzés, fűtőberendezés, szabás, ruhavarrás. Kitűnő referenciák.
Nyáron át „Ferienheim“

— **Tíz év után került eszterháziakra egy szökött
fegyver.** Banjalukáról jelentik: A banjalukai csendőrség
a napokban elfogta és letartóztatta Koronj Dusán
rovtomultu napszámot, aki tíz évvel ezelőtt izgalmas
körülmények között megszökött a lepoglavai fegyház-
ból, ahol rablógylősség miatt ráért büntetését töltö-
tte. Koronj ellen annakidején országos körözölevélet
adtak ki, mindeddig azonban nem sikerült felkutatni
tartózkodási helyét. Most kiderült, hogy Koronj évek
óta álnéven él Banjalukán, ahol szintén több büncse-
lekményt követett el. A körözölevélhez csatolt foto-
gráfia alapján legutóbb, amikor egy lopási ügyben
hallgatták ki, a csendőrségen véletlenül felismerték és
most vissza fogják szállítani Lepoglavára.

— **Százdináros okmánybélyeg kell a pénzügyigazga-
tóságok határozatait ellen benyújtott panaszokra.** A
közvetlen adók vezérgazgatósága elrendelte, hogy a
pénzügyigazgatóságok határozatai ellen a közigazga-
tási bírósághoz benyújtott panaszokra százdináros ok-
mánybélyegeket kell ragasztani.

— **Motorbicikli a járdán. (Panaszos levél.)** Hétfőn
este tíz óra tájban egy barátommal mentem a Kara-
gyorgye trg azon az oldalán, ahol jelenleg a kocsisut
aszfaltját javítják. A Pasics-ucca sarkától a Krupse-
vicséva (Rudics) ucca torkolatáig van felszedve a ko-
csisut burkolata és ez az utszakasz mindenféle jármű-
vek előtt el van zárva. Laikus ésszel az ember azt hi-
né, hogy ennélfogva ott nem is mutatkoznak járművek.
Van azonban a járművek között egy privilegizált gép
— a motorbicikli. Ennek, ugylátszik, mindent szabad
és a motorbicikliknek úgy viselkednek, hogy órájuk
semmiféle rendelet nem vonatkozik. Ha mindenféle
jármű betartja a főkapitány rendeletét a sebeshajtásra
vonatkozólag ők örült vágatással száguldanak végig
az utcán. Eddig ezt csak a kocsisuton tették, most
azonban már a járdán végzik gyorsasági rikordtelje-
sítményüket. Hétfőn este féltizenegy tájban a jelzett
szakaszon a járdán vágatott végig egy motorbicikli és
csak aztalal nem történt baleset, mert a járókelők sze-
rencsére még idejében elugrottak előle. Ajánljuk eze-
ket a sorokat az illetékes rendőrhatalóság figyelmébe
azzal, hogy a járókelőknek végtelen öröme szolgál-
na, ha végre a motorbicikliket is rendre kényszeri-
tenék. Tisztelettel egy békés polgár, aki nem akarja,
hogy motorbicikli elgázolja

— **A terméshelyzet Kanadában.** Rómából jelen-
tik: A kanadai kormány a római Nemzetközi Intézet-
hez intézett jelentésében megerősítette azokat a szá-
razsági híreket, amelyek hetek óta foglalkoztatják
a világ gabonatözsédét. A távirat szerint Saskatschevan-
ban — amely általában a kanadai buztermés 55 szá-
zalékát adja — a vetések annyit szenvedtek, hogy
a hozamot legfeljebb rossz és közepes között várják.
Albertában — amely a buzatermés 30 százalékát pro-
dukálja — egyes vidékek kaptak ugyan esőt, azon-
ban ez koránsem kielégítő. Manitoba keleti részén
kissé jobb a helyzet, nyugaton azonban szintén gye-
ge. Manitoba a kanadai buzatermés 10 százalékát adja.
Az ország keleti részeiben — amelyek azonban
csak 5 százalékát adják a buzatermésnek — a veté-
sek helyzete kedvező. Két ellentétes magánbecslés
is került nyilvánosságra a kanadai terméstről, az egyik
a 3 prairieartomány termését 219 millió bushelre
(59,6 millió q), a másik pedig 300 millióra (81,6 mil-
lió q) teszi.

— **Szántó Róbert szubotica evangélikus lelkész
visszatért szabadságáról.** Szántó Róbert szubotica
evangélikus lelkész, aki egy hónapig szabadságon volt,
szerdán visszatért Szubotica. Vasárnap, augusztus
4-ikén délelőtt Szubotican és délután Topolán meg-
tartja az istentiszteletet.

— **Ecetsavot ivott egy oszjeki leány.** Beck An-
ca tizenhétéves oszjeki leány, aki a Povischil-féle
butoráruházban volt alkalmazásban, ecetsavval meg-
mérgezte magát és súlyos belső sérüléseket szenved-
ett. Valószínűnek tartják, hogy a fiatal leány szero-
lmi bánatában követte el tetteit, mert az utóbbi na-
pokban összeveszett udvarlójával, aki egy másik lány-
nak kezdett udvarolni.

— **Égő ember.** Pozsegáról jelentik: Jankovics Ivi-
ca racsinovci munkás ittas állapotban hazafelé tar-
tott, de a mezőn elaludt. Később felébredt, cigarettára
gyújtott, de az álm és kábulat elnyomta. Az égő
cigarettától meggyulladt a munkás ruhája, de az ittas
ember, hár égett, nem ébredt fel. Egy szomszédos
tanya lakója oltotta el az égő embert, akit súlyos
égési sebeivel a pozsegai kórházba szállítottak.

— **Orvosi hír.** A gráci egyetem száj- és fogsebészeti
osztályán folytatott gyakorlat után fogorvosi rendelé-
semet újból megkezdtem. Dr. Auspitz Rudolf, Sombor.

— **Lcégett termés.** Dolnikoviljon csütörtökre vir-
radó éjjel Janics Áca gazdálkodónak ötszáz kereszt
buzája meggyulladt és elégett. A kár meghaladja a het-
venezer dinárt. A termés harmincezer dinárra volt
biztosítva. A csendőrség nyomozást indított annak
megállapítására, hogy mi idézte elő a tüzesetet.

— **A horgosi Narodna Odbrana kertünnepélye és
szépségkirálynőválasztása.** A Narodna Odbrana hor-
gosi szervezete vasárnap jól sikerült kerti ünnepélyt
rendezett Kamaráson. Az ünnepélyt bál követte, amely-
nek fénypontja a Miss Kamarás-választás volt, amely
címet Sárcevic Ruszica szubotica urilány nyerte el,
akit a horgosi diákság lelkes ovációban részesített.

— **Revizió alá veszik a kivándorlási törvényt.**
Szplíthből jelentik: Augusztus 5-ikén Szplíthben a ki-
vándorlási törvény revizója ügyben konferencia lesz,
amelyet Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszter
hívott egybe. A kongresszuson maga a szociálpoliti-
kai miniszter fog elnökölni és azon résztvesznek dr.
Krpmotics Mária inspektor, a Berza Rada központi
igazgatója, Jeremies Dusán miniszteri osztályfőnök,
dr. Baton Szevean, a szociálpolitikai miniszterium ka-
binetfőnöke és a kivándorlási osztály főnöke, dr. Ara-
nicki Ferdo, a zagrebi kivándorlási kommisszió vezetője,
továbbá a munkáskamarák, kereskedelmi kamarák és
az országos gyáriparoszsövetség, továbbá a Hrvatska
Radisa és a Szrpszki Privrednik egyesületek. Mint
kivándorlási szakértők résztvesznek még a konferen-
cián dr. Marjanovics Milán, a központi sajtóiroda
igazgatója, Obuljen Niko, Demkov Artur és Vičlavš
Franjo.

— Országos vendéglőkongresszus Beogradban. Beogradból jelentik: A vendéglősök egyesülete augusztus hó második felében országos kongresszust tart Beogradban. A kongresszusra már szétküldték a meghívókat az egyes tartományok vendéglőegyesületeinek. A tanácskozáson elsősorban a vendéglősöket terhelő adók kérdéséről lesz szó.

— Hauser Endre szombori hangversenye. Hauser Endre, a kiváló szobottai származású fiatal hegedűművész augusztus 14-én este Szomborban hangversenyt rendez a Szloboda nagytermében. A nagytelenségű hegedűművész műsorán Mozart, Paganini, Bach és Dvorák szerepel. Hauser Endrét Krompholz Károly, a tehetséges fiatal zongoraművész kíséri, aki egy Schubert- és Liszt-szerzeménnyel önállóan is szerepel. A hangverseny bizonyára nagy sikert fog aratni és a szombori közönség két értékes tehetséget fog ezen a koncerten megismerni.

— Községi orvosi kinevezések. Szomborból jelentik: Matkovic Dobrica bácskai főispán a szombori járás területén a következő községi orvosokat nevezte ki, illetőleg véglegesítette állásaikban: dr. Stankovics Kornél, Sztariszivac, dr. Szubotics Szvetozár Krnjaja, dr. Müller Alekszander Csonoplja és dr. Mlojevic Momir Bajmok, dr. Marics Ante Sztanisics. A főispán dr. Paskusz Elemér eddigi koluti községi orvost, állásától felmentette.

— Egy cserkész mentette ki a halál torkából a csehszlovák külügyminisztert. Prágából jelentik: A Vecsernji List értesülése szerint dr. Benes Csehszlovákia külügyminisztere, aki jelenleg Chlumecc fűrdőhelyen nyaral, komoly életveszélyben forgott. A külügyminiszter a szabadvízben fűrdőt és közben messzire elszórt a parttól. Egy helyen hirtelen görcsöt kapott és elmerült a vízben. Többször felbukkant és látszott, hogy kétségbeesett vergődéssel küzdök a hullámokban, de a görcs alól nem tudott szabadulni. Egészen komoly volt már a helyzet, amidőn a parton lévő közül egy cserkész sietett a segítségére és a magával tehetetlen minisztert a partra vontatta. A parton is csak nagysokára tért magához a halálveszélyéből kimentett miniszter.

— Noviszadon meghalt a palánka autószerencsétlenség áldozata. Noviszadról jelentik: Maticsek Mátyás, sztaribecsei kereskedelmi utazót kedden a Sztaribecsei-palánka országúton — mint jelentették — autószerencsétlenség érte. Maticsek Szomborban bérelt autót és utközben a sofőrt arra kérte, hogy engedje őt a kormánykerékhez. Palánka közelében a kocsi, nekiment egy fának és felborult. Maticsek kiesett a kocsiból és koponya-alapítórét szenvedett. A szerencsétlenül járt utazót a palánka orvos, aki első segítségben részletezte, beállította a nyírségi kórházba, de Maticsek anélkül, hogy eszméjét visszanyerte volna, szerdán reggel a noviszadi kórházban meghalt. Maticsek hozzátartozói feljelentést tettek a rendőrségnek, hogy a szerencsétlenség alkalmából Maticsek nyolcezer dinárt tartalmazó pénztárcája is eltűnt. A vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását.

— Ég a termés. Crvenkáról jelentik: A Crvenka melletti Lelbach-szálláson csütörtökön tűz ütött ki, amely Mirics Riszta, Matovics Jován és Cuzin Milován telepek keresztberakott gabonájából ötvenezer dinár értékű elhamvasztott. A tüzeset ügyében megindított nyomozás során a csendőrség őrizetbe vette Herzog Sztóján crvenkai telepest, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy az ő vigyázatlansága idézte elő a tüzkatasztrófát. A szombori törvényszék vizsgálóbírája csütörtökön kihallgatta Herzogot, akit ezután feltételeken szabadlábra helyeztek. — Szerdán délután Krnjaján cséplés közben kigyulladt Haarjung Sebastian földjén a keresztkebe rakott árpa. A lángok ötezer dinár értékű gabonát hamvasztottak el.

— Mígor kell újonnan vásárolt autót adózásra bejelenteni? A közvetlen adók vezérigazgatósága azt az elvi jelentőségű döntést hozta, hogy az újonnan vásárolt autót, nem a számla keltétől, hanem a tényleges átvételtől számított tizenöt napon belül kell az illetékes adóhivatalnak adózásra bejelenteni.

— Nem tartóztatták le Seidl Róbert vrbászi kereskedőt. Seidl Róbert vrbászi kereskedő a következő helyreigazítás közlését kéri: A Bácsmegyei Napló 1929. évi július 25-iki számában a harmadik oldalon egy cikk jelent meg »Az üzleti könyvek meghamisítása és sikasztás miatt letartóztattak egy vrbászi kereskedőt« címmel, amely ellenem több rágalmazást tartalmaz. Ennekfolyva felkérem, sziveskedjék a sajtótörvény értelmében az alábbi nyilatkozatomat a következő számban közzétenni. Mindenekelőtt kijelentem, hogy én nem voltam letartóztatva és hogy abszolúte semmi kilátás, sem ok nincsen arra, hogy ebből az ügyből kifolyólag a jövőben le legyen tartóztatva. Elnemkezőleg, az első kihallgatásom után a vizsgálóbíró azt a meggyőződést szerezte, hogy a feljelentésben előadott tényállás egyoldalú és nem felel meg a valóságnak. A vizsgálat további folyamán egész biztosan meg lesz állapítva, hogy okirathamisításról, csalásról vagy sikasztásról szó egyáltalán nincs és ha esetleg van is némi csekély követelésük a feljelentőknek, ez nem tartozik a büntető bíróság elé, hanem mint polgári követelés a polgári bíróságnál érvényesíthető. Tisztelettel: Seidl Róbert

— Megmérgezte magát egy ismert aradi latermelő. Aradról jelentik: Nagy megröszérlést keltett Arad urí köreiben Seidner Sándornak, az aradi Seidner Bernát és Fia fakitermelési cég beltagjának öngyilkossági kísérlete. Seidner Sándor feleségével és leányával lakott Aradon a Kazinczy-utca 7. számú házban. A széles körökben ismert kereskedő kedden tért haza hosszabb üzleti körutjáról és az estét legjobb hangulatban családja körében töltötte. Éjjel tizenegy óra tájban Seidner azzal bucsuzott el feleségétől, hogy több levelet kell megírnia. Seidner elvonult és mint megállapították, azonnal megírta bucsulevelét és végrendeletét, majd rendelkezett a temetés felől. Ezután mérget vett be, amelynek összetételét eddig nem sikerült megállapítani. Az öngyilkosságot csak szerdán délelőtt fedezték fel. Ugyanis reggel nem tűnt fel a családnak, hogy Seidner nem ébredt fel, mert arra gondoltak, hogy a hosszú, fárasztó utazás kimerítette. A kereskedőt eszméletlen állapotban találták meg ágyában és az elhívott orvosok azonnal gyomormosást alkalmaztak, de teljesen eredménytelenül, mert a mérég akkor már felszívódott a szervezetbe. Vérátömlesztéssel is megpróbálkoztak és Seidner Jánosnak az öngyilkos egyik rokonának véréből ömlesztettek át háromnegyed liter, de a kereskedő ezután sem nyerte vissza eszméjét. Hogy a jómódu kereskedő miért követte el az öngyilkosságot, ezt hátrahagyott leveleiből nem lehetett megállapítani, de valószínűleg, hogy az ügynek anyagi háttere van, amennyiben a fakitermelő vállalat az utóbbi időben a nyomasztó gazdasági krízis hatása alatt zavarokkal küzdött. A legutolsó jelentés szerint Seidner állapota teljesen reménytelen.

Dr. Müller Mátyás Novivrbász hazatért és rendelkezését újból megkezdte.

— Nagy érdeklődés mellett folyik a Miss Palicsválasztás. A közönség nagy érdeklődése mellett indult meg a Városi Moziban a Miss Palicsválasztás és az első napokban már rengeteg szavazélapot helyeztek el az urnákban. A zsűri vasárnap számlálja végleg össze a szavazatokat és dönt az eredményről, azonban addig is naponta közzéteszik az eredményeket. A verseny győztese a rendezőbizottság által rendelkezésre bocsátott értékes ajándékokon kívül a Városi Mozi igazgatóságától 25 darab páholyjegyet, Miss Palics első udvarhölgye 15, második udvarhölgye pedig 10 páholyjegyet kap.

— A betörők visszatérnek. Gákóvórol jelentik: Csütörtökre virradó éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Zories István gákóvói gazdálkodó lakásába, feltörték a szekrényeket és zsákmányukkal már éppen menekülni akartak, amikor az okozott zajra felébredt a házigazda. Ennek hallatára a betörők a zsákmány hátrahagyásával elmenekültek. Alig egy órával később az őjszakai vendégek a szomszédos házban Pekloff Ferenc gazdálkodónál tettek látogatást és annak udvarából egy biciklit és több gazdasági szerszámot vittek el. A betörők közrekerítésére a csendőrség folytatja a nyomozást.

— Eljegyzés. Breslauer Nelly Nevtásd és Murányi Adorján Zoltán író, hírlapíró, a »Fáklya« Írók és Művészek Kulturvállalata főtitkára Budapest, jegyesek. (Mindenkül értesítés helyett.)

— Augusztus harmadikán tartják meg a Szombori Sportegylet sportünnepélyét. Szomborból jelentik: A szombori sportegylet eredetileg július 27-ikére hirdett sportünnepélyét a Petár király csatornai fűrdőhánál augusztus 3-ikán este tartják meg. A nagyszabásúnak ígérkező sportünnepély iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Orvosi hír. Dr. Kovács Sz. Imre szülész és nőorvos elutazott. Újból rendel augusztus 14-től.

— Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát egy moraviai gazdálkodó. Sztaramoravicáról jelentik: Körös István hatvankilencéves sztaramoravicai gazdálkodó szerdán este házában mosókonyhájában felakasztotta magát és mire tettét felfedezték, meghalt. Családtagjai hosszú ideig keresték az öreg embert, de sehol sem találták, míg valaki véletlenül benyitott a mosókonyhába, ahol az öreg gazdálkodó élettelen teste lógott le a gerendáról. Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan betegség volt. Az öreg gazdálkodó tragikus halála a községben, ahol köztisztelőtlen állott, nagy részvétet keltett.

A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által elmulnak. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vízről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 48

KÖZGAZDASÁG

A vajdaságban rekordpaprikatermesre van kilátás

Tilos a jugoszláv paprikába spanyol örleményt keverni

Az utóbbi két évben a vajdasági paprikatermelés hatalmas fellendülést mutat és amíg a Vajdaságban még néhány évvel ezelőtt csak Horgos vidékén termeltek paprikát, ma már a Vajdaság több helyén erősen fejlett paprikatermelés van, amely nemcsak a helyi szükséglet ellátását biztosítja, hanem igen jelentékeny mennyiség jut külföldi, sőt tengerentúli kivitelre is.

Ezidőszent nemcsak Horgoson, hanem Horgos egész környékén, Dalán, Krszturon, Nova és Sztarakaniszán, Kupuszinán és környékén, továbbá a Felsőbácskában, Csantaviren, a Bánátban, Csókán, sőt Beckserek környékén is jelentékeny paprikatermelésnek vannak, amelyek a külföldön is keresett kiváló minőségű paprikát termelnek.

A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara két évvel ezelőtt Horgoson paprikaellenőrző laboratóriumot állított fel, amelynek működése már eddig is kiváló eredményeket produkált. Ez a laboratórium a legnagyobb szigorúsággal ellenőrzi a piacot, a malmokat és kereskedőket és megakadályoz minden hártsítást, úgyhogy amióta a laboratórium működésben van, a hamisítások száma örvendően lecsökkent. Legutóbb egy Szomborban megtartott razzia alkalmával, alig három százalék olyan paprika volt a piacon, amely idegen anyaggal, vagy nem hazai paprikával volt keverve. A horgosi laboratórium szigorú ellenőrzésének köszönhető, hogy a külföld is nagyobb bizalommal van a vajdasági paprikatermelés iránt, mert meggyőződött arról, hogy a vajdasági paprika mentes minden idegen anyagtól. Ezért a magyarországi paprikakereskedők horgosvidéki paprikát szállítanak külföldre és azt, mint magyar paprikát hozzák forgalomba.

A laboratórium megállapította, hogy újabban egyes paprikamalmok spanyol paprikagörleményt kevernek a horgosi paprika közé és elvi döntést provokált ebben a kérdésben. Kedden Horgoson járt dr. Koszics Mirko egyetemi tanár, a noviszadi kereskedelmi kamara főtitkára és ez alkalommal kimondották, hogy tilos spanyol vagy külföldi paprikagörleményt a vajdasági paprika közé keverni.

Ez az elvi jelentőségű döntés fokozottabb mértékben biztosítja a vajdasági paprika feltételül tisztaságát

és idegen anyagtól való mentességét. Noha a mi paprikánk három dinárral drágább, mint a magyar paprika, a külföldön az árkülönbözet ellenére versenyképesebb és a külföld inkább vásárolja a mi paprikánkat, amely nemcsak feltétlenül keverékmentes, de izletesebb és jobb minőségű.

A csókai Léderer-birtokon több mint száz hektár új paprikatermelés van és a gazdák egymás után térnek át a paprikatermelésre, úgyhogy ma már kétszer akkora terület van paprikával beültetve, mint volt tavaly és tavaly előtt, emellett az idei nyár kedvező időjárási viszonyai rekordtermést ígérnek és egy-egy hektáron kétszer annyi termésre van kilátás, mint tavaly.

Ez a körülmény azzal a kilátással kecsegtet, hogy az idén igen jelentékeny exportfeleslegek fognak mutatkozni.

A paprikaexport szempontjából nagyjelentőségű a Spanyolországgal megkötendő külkereskedelmi szerződés, mert a spanyolok velünk szemben csak egyetlen cikk tekintetében támasztanak nagyobb igényeket és ez a jugoszláv paprikaexport kérdése. A spanyolok mindenképpen szülkebbre akarják szorítani a jugoszláv versenyt és paprikájuk számára fokozott védelmet akarnak a kereskedelmi szerződésben biztosítani.

Örvendetes jelenségnek tekinthető, hogy a horgosi paprikamalmok közül egyik-másik új külföldi piacokat teremtett, így a németországi kenzerivpar, a mi paprikánk színe miatt újabban előszeretettel vásárolja a jugoszláv paprikát, mert a spanyol paprika sárgászínű és nem olyan olajtartalmú, mint a miénk és mert a spanyol paprikát olívaolajjal keverik. Újabban Dél-amerikából is nagyobb érdeklődés mutatkozott a mi paprikánk iránt.

A paprikaexport szempontjából feltétlenül szükséges volna, hogy a termelők leszállítsák a paprikadarabot, mert amíg a spanyol paprika kilója 35—38 dinárba kerül, addig a miénk 65 dinárba kerül és ha minőségileg a mi paprikánk sokkal jobb is, tekintettel a kiváló terméskilátásokra, szükséges volna a hatóságok részéről verseny érdekében, ha a termelők leszállítanák az árakat, amely esetben a malmok is olcsóbb árakkal vehetnék fel a külföldi versenyt.

A kulai járás kerületi Iparosgyűlésének alakuló ülése. Vrbászról jelentik: Vasárnap délelőtt tartották meg a nevivrbászi iparostület dísztermében a kulai járás kerületi iparösszvettségének alakuló ülését. A gyűlésen a noviszadi kereskedelmi és iparkamara képviselőjében dr. Koszics Mirko kamarai főtitkár jelent meg és részvételre a kulai, ruszki, sztrai, veprováci, torzai, kucurai és pribicevicsévi iparostületek küldöttei is. Szenvedélyes vita folyt a gyűlésen a kerületi iparostület székhelyének megállapítása körül, végül pedig kiderült, hogy a megalakulást ki sem mondhatják, mert a kulai iparostület képviselői a nekik kiadott alapszabálytervezetet nem hozták el a gyűlésre. Dr. Koszics Mirko bejelentette, hogy a következő gyűlést 14 nap múlva, azaz augusztus 11-ikén a kamara által megállapítandó helyen fogják megtartani.

A vajdasági bortermelők értekezlete. Noviszadról jelentik: A vajdasági bortermelők augusztus 4-ikén, vasárnap délelőtt kilenc órakor a vajdasági bankok és pénzintézetek szövetségének petrovradini titkári hivatalában értekezletet tartanak, amelyen az új borforgászati adótervényt, illetve több pontjának módosítását tárgyalják.

Magkiválasztógének bemutatója Szubotícán. A szubotici Gazdasági Egyesület rendezésében vasárnap reggel magtisztító gépbemutató lesz a volt Vermes-féle magtárak udvarán (jelenleg Fränkel faterkedés, a Bácsmegeyi Napló mellett, szemben a Narodna Banka palotájával). Bemutatásra kerül csaknem valamennyi ilyenfajta készülék. Belépődíj nincs, a magyarázatokat elsőrangú szakemberek tartják. Minden gazda érdeke, hogy a gépeket megtekintse, mert ezekkel nagyobb és jobbminőségű termést érhet el.

Uj vállalatok Jugoszláviában. Noviszadról jelentik: Noviszadon »Dohányáru kereskedelmi és gyáripari részvénytársaság« néven, egy millió dinár alaptőkével Vrnjacska-Banján »Ásvány- és gyógyvízrészvénytársaság« néven, egy millió dinár alaptőkével, Beogradban »Simplon Avala közmunkák részvénytársaság« néven, ötmillió dinár alaptőkével és Zagrebban »Gyűres és Fiai erdőipari R. T.« néven három millió dinár alaptőkével új részvénytársaságok alakultak.

A zagrebi Providnost biztosítótársaság csődje. A zagrebi Providnost biztosítási szövetkezet, mint ismeretes, néhány hónappal ezelőtt csődbe jutott. A passzívák és aktívák pontos összege még nincs megállapítva, de az eddigi jelek szerint a passzívák egy millió dinár felüli összege rugnak. A Providnost felszólította az összes hazai és külföldi biztosító társaságokat, hogy vegyék át a biztosítási üzleteit. Az egyik hazai biztosítótársaság már meg is állapodott a Providnosttal és átvette a tüz-, betörés-, baleset- és szavatossági biztosításokat, míg az életbiztosítási üzleteket egy Jugoszláviában önálló vállalat szereplő osztrák biztosítótársaság fogja átvenni.

A január elseje előtt benyújtott adómentességi kérelmek a régi adóterv szerint kerülnek elintézésre. A közvetlen adók beogradi vezérigazgatósága elrendelte, hogy az ezévi január elseje előtt adómentességi ügyben benyújtott kérvényeket a régi adóterv értelmében intézzék el. Hasonlóképpen a még elintézetlen adóelőírások is a régi törvény szerint kerülnek elintézésre. Mindkét esetben azonban a régi törvénynek érvényessége csak az anyagi kérdésekre vonatkoznak, míg illetékességi szempontból az új törvény mértékadó. Az adómentességi és adókönnyítési ügyekben benyújtott kérvények elintézésére elsőfokon a pénzügyigazgatóság, másodfokon az adóvezérigazgatóság illetékes. A régi törvény alapján benyújtott adómentesség iránti kérelmek elsőfokon a régi adótervben megállapított hatóságok hatáskörébe tartoznak, míg a másodfokú elintézésnél az új törvény rendelkezései mértékadó. A társulati adók előírását a pénzügyigazgatóságok eszközölik. Az adókövető bizottság határozatai ellen beadott felebbezések a felszámolási bizottsághoz kerülnek. Az adóhivatalok adóelőírásai ellen benyújtott felebbezések az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz tartoznak. A pénzügyigazgatóságok által előírt adók elleni felebbezés a vezérigazgatósághoz tartozik.

A noviszadi tőzsdetanács ülése. Noviszadról jelentik: A noviszadi termény és értéktőzsde tanácsa szerdán délután öt órakor dr. Dungyverszki Gedeon elnökletével ülést tartott, amelyen dr. Petrovics Brankó főtitkár betérjesztette a tőzsde felévi jelentését, amelyből kitűnik, hogy az elmúlt hat hónap alatt 8447 vagyon árut kötöttek a noviszadi tőzsdén. Összesen 167 szakértői expertizát tartottak. A tőzsdetanács ülésének legfontosabb tárgya a kereskedelmi malmok beadványa volt, amelyben azt kérték, hogy a tőzsde hivatalos árfolyam lapjában tüntessék fel a kereskedelmi malmok termékeinek az árait is, amelyek tekintettel az ilyen malmok szervezetére, különböznek a kis és középalmok áraitól. A tőzsdetanács Wittmann Lajos a malomipar képviselője és Zwiebach József a tőzsdeügynökök képviselőinek felszólalása után elhatározta, hogy a kérelmet nem teljesítheti, mert a tőzsde csak a tényleges tőzsdéi kötésekkel veheti fel az árfolyamlapba, ellenben a malmok jogos kérésére való tekintettel, elhatározta, hogy a kereskedelmi malmok számára a hivatalos árfolyamlapban külön rovatot nyit, amelyben tájékoztatás végett közölni fogja az örlemények árait és ismertetni fogja a feltételeket, amelyek mellett a kereskedelmi malmok termékeiket értékesítik.

RÁDIÓ

Manojlovics Ivánka hangversenye a beogradi rádióban

A pénteki rádióműsor kiemelkedő eseményei

Szerdán este kitünő légköri viszonyok uralkodtak, amelyek lehetővé tették a távolabbi és kisebb adóenergiával dolgozó leadóállomások vételét is. Nagyszerűen sikerült a prágai filharmonikusok hangversenye, amelyik valamennyi csehszlovák állomáson nagy hangerővel jelentkezett. Kitünő hangversenyt kaptunk még Daventryből is, azonkívül Berlinből.

Pénteken a szuboticiak számára különösen érdekes eseményt jelez a beogradi rádió. A mikrofon előtt egy tehetséges szubotici énekesnő fog szerepelni, Manojlovics Ivánka, Manojlovics Dusan volt szubotici főispán leánya. Manojlovics Ivánka kitünő hanganyaggal rendelkezik és első rádióhangversenye bizonyára nagy sikert fog aratni. Hangversenyén a következő műsorszámok szerepelnek: Franz Abt: Kuckuck, wie alt — Félicien David: La perle du Bresil — S. Marchesi: La folletta — Rossini: Rosina árfája a »Sevillai borbély« c. operából — Korngold: A holt város (20.30).

Pénteken Ljubljana is komolyabb művészi attrak-

cióval fog jelentkezni, Bajdet tenorista, a ljubljani opera tagja fog hangversenyt adni (20.30).

A külföldi állomások is többnyire nívósan igékező hangversenyekkel fogják szórakoztatni hallgatóikat. Első helyen említjük meg a bécsi filharmonikus társaság nagy hangversenyét, amelynek műsorán a lekválóból zeneköltők szerzeményei szerepelnek (19.35). Toulouse operarészleteket fog közvetíteni (20.30). Turinből szimfonikus hangversenyt kapunk (20.30). Varsó szintén szimfonikus hangversenyt tűzött pénteki programjára, a hangversenyt közvetíteni fogja valamennyi lengyel állomás (20.30). München kamarazene-estét rendez (20.00). Londonból szimfonikus hangversenyt kapunk (21.35).

Két operaelőadás is szerepel a pénteki programon. Berlin Donizetti egyik vidám operáját fogja közvetíteni (20.00), míg a másik operaelőadás Nápolyból lesz hallható (21.05). Az egyetlen operaelőadás Róma műsorán szerepel (21.00). Egy olasz muzikus operettje kerül előadásra.

SPORT

Práter a SzAND-pályán

A közönség szavazatai alapján választják meg a Miss SzAND-ot a szombat esti mulatságon

A SzAND nagy érdeklődéssel várt szombat esti nyári multságának előkészületei serényen folynak. A SzAND-pályán a »Práter« és egyéb szórakozóhelyek építési munkálatai és a villanyvilágítás felszerelése is nagy apparátussal dolgoznak.

A rendezőség most már teljesen kidolgozta azt a nagyarányú programot, amely egy éjszakán keresztül minden bizonnal felejthetetlen szórakozást fog nyújtani a népiünnepély közönségének. Állandóan nagy számú nézője van a Braća Kunetz cég Karagyorgyevtéri kirakatának, ahol a Miss SzAND értékes és gyönyörű tiszteletdíja és a SzAND-népiünnepély különböző nyereménytárgyai vannak kiállítva.

A Miss SzAND megválasztása ugy történik, hogy a közönség szavazataival választja ki azt az öt legszébb hölgyet, akik közül a zsüri titkos szavazattal megválasztja a Miss SzAND-ot, akinek a négy másik szépség udvarhölgye lesz a koronázási ünnepségen és ugyancsak értékes tiszteletdíjban részesülnek. A zsüri tagjai a következők:

Lepedat Ilja bankigazgató, dr. Manojlovics Jócó ügyvéd, dr. Ney László orvos, Richter János gyógyszerész, dr. Löbl Marcel ügyvéd, Strass Leó mérnök, Gyorgyevics Jován törvényszéki bíró, Spitzer Károly építész, Miatov Tósó rendőrkapitány, valamint a Bácsmegeyi Napló és a Hirlap egy-egy munkatársa.

A népiünnepély rendezősége a legnagyobb körültekintéssel gondoskodott a közönség kényelméről. Így a színházról a SzAND-pályáig és vissza egész éjszaka villanyos és autóbuszjáratok fognak közlekedni. Jegyek elővételben a Mayerhoff optikus cég Alekszandrova-uccai üzletében szerezhetők be, míg fenntartott asztalok a Kunetz-féle diszműarukereskedésben jegyvezethetők elő. A népiünnepélyre a SzAND külön meghívókat nem bocsátott ki.

A vezetőség és a drukkerek futbalcsapatai, amelyek a népiünnepély keretében éjfélkor mérkőznek, egészen komolyan készülnek a nagy összecsapásra. A vezetőség együttese értékes erősítést nyert azzal, hogy a centerposztra Miatov Tósót állították, akinek szereplése erősen megnövelte a vezetőségi csapat győzelmi esélyeit.

A rendezőbizottság péntek este 6 órakor a Ráránykávéházban értekezletet tart az utolsó teendők megbeszélésére. Az értekezletre ezuton is meghívják a tagokat.

Sportünnepély Dolnji Miholjácán. Osziokról jelentik: A Dolnji Miholjáci DMSK vasárnap nagy sportnapot rendez otthonában. Ugy a futball, mint a hazena csapata vendégül látja az osziokról Hajduk tartalékcapatát, valamint annak hazenacsapatát. A mérkőzések után tánc lesz.

Uj sportegyletek Szlavóniában. Osziokról jelentik: Szlavóniában két új sportegylet alakult. Otokon »Szoko« név alatt alakult sportegylet s amely vasárnap már bemutató mérkőzés is játszik a zsu-

panjai »Granicar«-ral. A másik egyesület Nijemcírán alakult meg Sport Club néven. Játékosai mind diákok s így több, mint valószínű, hogy ez az egyesület csak nyáron fog működni.

NOVAKAPELA

SK Slavonac-SK (Brod nS) 3:3 (1:2).

A Szombori TK Osziokról. Osziokról jelentik: Vasárnap előreláthatólag csupán egy mérkőzés lesz Osziokról. A bajnokság utolsó helyezette a »Granicar«, amely azonban jelenleg nagy formában van, vendégül látja a Szombori TK-t. A szombori csapatot Osziokról jó hírek előzték meg és így nagy az érdeklődés a mérkőzés iránt. A mérkőzés a Slavija-pályán lesz.

KINTORNA

Munkavezető a segéd munkáshoz: Ne dohányozzon itt János, mert a füst égeti a szemet!

Főpincér: Főnök ur, kérem, képzelje, a jazz-bandünk szerencsénéi mind kannibálok.

Tudalános: No és mi van velük?

Főpincér: Kiszámítottam, hogy legfeljebb három napra való pincérünk van.

Két barátó beszélget.

— Látod, ez az a festőművész, aki el akart venni, mikor még ifju és bohó volt.

— Egészen jól tartja magát. Órajta igazán nem látszik meg a te korod.

Egy divathölgy meséli:

— Sohase megyek ki többé az új prémes bundámban.

— Miért?

Tegnap kint voltam az állatkertben és egy kölyök meghajigált dióval.

Kellemetlen klubtag: Képzalje, ez az öreg doktor azt mondotta tíz évvel ezelőtt, hogy csak két évig élek.

Klubtárs: Igen, az öreg nagyon derék ember, de — sajnos — kissé megbizhatatlan.

— Szeretném tudni: a szőke nők szenvedélyesebbek, vagy a barnák?

— Kérdezze meg a Margit barátnőmet. Az már volt mind a kettő

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmegyei Napló
1929

(Ebédszünet a takarékpénztárban — Wagner Margitot szárnyára veszi a pletyka)

I.

A Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság pénztárszobájában háromnegyed tizenkettőt mutatott a hivatalos intézeti óra. Az óra egyszerű és olcsó szerkezet volt, a nyurga római számok fekete festéke már régen elmosódott és bizonytalan barna kontúrokba ment át, amelyek inkább csak sejtették, mintsem jelezték a hivatali időt. Az intézeti óra mégis szent és tisztelt butor-darab volt a kisvárosi pénztárszobában, talán a leg-szentebb és legtiszteltebb a váltószámítoló osztály, a számféjtés, a levelezés és a könyvelési osztály ketreccének fáradt rabjai számára, akiknek fáradhatatlanul masirozó hétköznapijai az óralap könyörtelen malomkövei között őrldtek fel és álltak össze hetekké, hónapokká, esz-tendőkkel...

Ilyenkor délfelé már élenkülni kezdtek az apró üvegtetrecék, a pénzszerelő pult márvány-lapján még egy utolsót koppantak az ércpénzek és Jablanek, a Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság pénztárosa kimondta azt a szót, amelyet huszonöt év óta minden délben kimondott, de amelynek friss, életteljes varázsa egy cseppet sem kopott meg a hosszú idő alatt. Ez a szó így hangzott:

— Fajramt!

Fajramt a világ minden kereskedelmi és ipari üzemében a munkaidő ideiglenes megszakítását jelenti, azt a boldog és megbékítő időközt, amikor le lehet tenni a tollat, a tühegyesre fent hármas barna Hardtmuthot, a vonalzó és a fekete klotthól készült könyvkévdőt, be lehet csapni a tizenhárom számú szaldakontókönyvet, egyetlen hanyag és felszabadult gesztussal be lehet dobni a fiókba a tintaflekkés és számárfülekkel dekorált fakturafüzetet, fel lehet venni a közös ruhatárba helyezett kabátot és ki lehet lépni a napfényben fürdőző főúrcára, amelynek széles aszfaltján ilyenkor a legszínompásabban hömpölygött a rendes déli korzó, a fáradt és lassuleptű kisváros Praterre és Auteuil-je, Kurfürstendamija és Kärtnersstrasseja egyszerre.

Jablanek beírta a pénztárkönyvbe az utolsó beléget, bezárta a fiókot és mielőtt a Wertheim nehéz aítáját rácsapta volna a katonás glédában sorakozó bankjegykötegekre, még egy végtelenül körültekintő pillantást vetett az alsó és felső trezorra. Azután füttyörészve felkelt és mosolyogva fordult Szabóhoz, a szomszéd asztalnál dolgozó fakturátorhoz, aki a nyakkendőjét igazította egy maga elé helyezett zsebükör segítségével:

— Megint randevunk van? Hát csak aufpassen, fiatalember, aufpassen...!

Jablanek, aki az intézet legrégibb hivatalnoka volt, természetesen bizonyos előjogokat vindikálhatott magának. Jablanek elvitathatatlan jogai közé tartozott például az, hogy beleavatkozzon a fiatalabb kollégák magánéletébe és ha kell, kéréstlenül is tanácsokkal lássa el, belebeszéljen a szívügyeikbe és utbaigazításokkal szolgáltson a ruhaszövet, vagy a nyaralási hely kiválasztását illetően.

Különben meglehetősen savanyú és önző öregember volt, akiről titokzatos történeteket suttogtak a bankban. Valami rejtélyes szerelmi ügyvel kapcsolatban emlegették Jablanek nevét és arról regélt a fáma, hogy fiatalabb korában festőnek készült, nagyvárosokban járt és bársonykabátosan, kócosan barangolta végig a nyugati nagyvárosok művészakadémiait. Azután — így a pletyka — valami szerelmi ügybe keveredett, feleségül vett egy festőnőt, aki a házasság harmadik napján megcsalta. Jablanek hazajött a kisvárosba, levette a barna bársonykabátot és az ecsetet a biztosabb vonású vastag kékceruzával cserélte fel, amellyel a pénztári belégeket szokták «lepipálni» annak jeléül, hogy az illető belég «elintéztetett».

Ő maga sohasem beszélt senkinek a múltjáról. Visszavonultan élt valahol a város végén egy kis szobában, amelynek falait azonban keretezet-

len olajfestmények borították. Végeredményben azonban ezt sem lehetett biztosan tudni, mert a fiatalabb tisztviselők közül senki sem dicsekedhetett azzal, hogy Jablanek meghívta volna magához. Így hát ebben a tekintetben is a szájhagyományra volt utalva a pletykaéhes kíváncsiság, az a különös és biztosan fertőző ragály, amely mindenütt fellép, ahol emberek görnyednek az egymás mellé állított íróasztalok fölött.

Tizenkettő felé és délután hatkor azonban Jablanek embergyűlölete is felengedett, különösen ha a kassza is stimmel és szép volt az idő. A belső szobákból egymásután léptek ki a kollégák. A könyvelési osztály már teljes számban az ajtóban sütkérezett és a többiek is indultak kifelé. A mosdók körül még folyt némi közelharc, ami azonban mindennapos volt és állandó veszekedés lógott a levegőben a kézmosásra engedélyezendő idő szabályozásáról. A bank két pártra oszlott ebben a fontos kérdésben. Az egyik párt azt vitatta, hogy mindenkinek elemi és emberi joga annyi ideig dörzsölni tintapecsétes ujjait, ameddig csak kedve tartja, az ellenzék viszont azon az állásponton volt, hogy mindenki, aki egy percnél több időt tölt a csorba labor mellett, ezzel tulajdonképpen társainak drága és amugy is kurtára szabott szabadidejét rabolja meg.

A sötét, hosszukás előszoba, ahol a mosdók állottak, ilyenkor mindig elkeveredett szöcsaták színhelyévé vált. Különösen a gigerli Szabóra, a fakturátorra haragudtak a korlátozott idejű kézmosás hívei. Szabó ugyanis a legnagyobb lelki-nyugalommal látott a mosakodáshoz és nem törődött vele, ha mögötte akár öten is topogtak türelmetlenül. A jókívánságokat pedig, amelyekkel ilyenkor sürrin megtisztelték, derűs nyugalommal eresztette el a füle mellett. Ebben a tekintetben egyetlen kivételt ismert.

Ezt a kivételt Margit kisasszonynak hívták és a levelezési osztálynál dolgozott. A férfikollégák egyhangú véleménye szerint Margit a legszebb lány volt a Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaságánál, sőt egyes vérmesebb és lelkesebb temperamentumok szerint az egész városban nem akadott hozzá fogható nő.

A Menjou-bajuszkat viselő Szabó, aki feltűrt ingujjal éppen a mosdó fölé akart hajolni, udvariasan lépett vissza, amikor Margit kisasszonyt megpillantotta.

— Parancsoljon Margitka.

Az ábrándos, barnaszemű, komoly, karcsú lány meglehetősen lenézéssel kezelte a kómikusan ugrádozó és még kómikusabban hiu fiatalembert és következetes rezerváltsággal utasította vissza a kellemeteskedéseit. Egyébként Wagner Margit, a bank német-francia gyors- és gépirónője, mint-ha nem is ide tartozott volna a fixfizetésű és reménytelenül egyenes pályáin emberek közé. Nem voltak bizalmas barátai, nem beszélt magáról és nem volt kíváncsi a kollégáinak szívügyeire sem. A férfikollégák udvariás próbálkozásait egészen egyéni módszerrel verte vissza. Meg volt az a képessége, hogyha akart, áthatolhatatlan hidegségbe tudott burkolózni és ennek köszönhetette, hogy a bankbeli közvélemény már régen rásütötte a megbélyegző szentenciát:

— Beképzelt erős fruska!

Szabó negédes meghajlással közeledett felé és egészen közel hajolva Margitához, tremolázó hangon szinte a fülébe lehelte:

— Tessék, mossa kezét Margitka...

És halkabban tette hozzá, de úgy, hogy a legközelebb állók azért meghallhatták:

— Ő ezek a gyönyörű kezecek...

Margit komolyan, magabizosan állt előtte. Fenségesen, ahogy a váltóosztály vidéki kisasszonyai szokták mondani, gunnyal és lenéző fensőbbiséggel, ha az uzsonnaszünet pletykázásainak során Margitról esett szó.

(Folytatás következik.)

OLCSÓBB MINT MINDEN MAS
ÉLVEZETI CIKK ÉS MÉGIS
ÖRÖKKÉ TARTÓ ÉRTÉK

A KIVÁLASZTOTTAK

REGÉNYSOROZATÁNAK
MINDEN KÖTETE

AZ ÚJ SOROZAT JULIUS ELEJÉN INDUL!

1. MAUROIS: Két asszony között
2. MARY BORDEN: Flamingo
3. FELIX SALTEN: Bambi
4. ILJA EHRENBURG: Moszkvai sikátor
- 5-6. ARNOLD ZWEIG: Grisa örmester (két kötet)
7. SUZANNE NORMAND: Nők a gályán
8. H. G. WELLS: Az igazi király
9. PONTOPPIDAN: Thora van Deken
10. KESSEL: A repülőtiszt
- 11-12. SINCLAIR LEWIS: Sam Dodsworth Európában
13. PIRANDELLO: Mattia Pascal kettős élete
14. BARRY PAIN: Férfikor
15. AJÁNDÉKKÖTET (Kiváló értékű magyar regény, melynek bolti ára legalább 50 Din. Az ajándékregényt mindenki maga választja ki 5 felajánlott mű közül.)

TARTALOM:

A legkiválóbb külföldi írók legújabb regényei.

KIÁLLÍTÁS:

Elsőrangú papír, éles nyomás, pompás angol vászonkötés.

ÁR:

A legolcsóbb könyvek. Fele annyiba sem kerülnek, mint a külföldi kiadások. Bolti ár füzve 30 dinár, kötve 40 dinár.

KEDVEZMÉNYEK:

(azoknak, akik a teljes sorozatot juntus 30-ig előjegyzik)

Füzve 30 DINÁR helyett 19 DINÁR
Vászonkötésben

40 DINÁR helyett 29 DINÁR

EZENKIVÜL A 15-İK KÖTET
INGYEN.

A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen szállítunk. Ugyanígy kedvező előfizetési feltételek mellett megrendelhető a már megjelent első sorozat is.

HAVONTA 2 KÖTET JELENIK MEG!

MEGRENDELŐLAP

Bácsmegyei Napló kiadóhivatala
Subotica

Ezennel megrendelem a KIVÁLASZTOTTAK című regénysorozatot 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és az első 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

FÜZVE 19 din. kedvezményes áron.
 KÖTVE 29 din. kedvezményes áron.
 A lát. könyv árát minden hó elején előre beküldöm.
 Minden elején tessék két kötetet utóvétellel küldeni.
 A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és h. sztem ki Önöknél.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

SOK EZER MEGGYÓGYULT BETEG

nem titkos szer, hanem az (vyszázadok óta) liváló gyógyerejéről híres dalmáciai fűzének nedvéből kiváló gyógyhatású tengeri fűvek hozzáadásával készült kivonat.

Készíti és postán szétküldi **Dr. Semelié gyógyszerháza Dubrovnik 2.**

Ara üvegenként 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár

7642

TÁRCA

Barackvirág

Irtó: Kristály István

Öreg Bubos András még egyszer körülnézte a fát: hiába — nincs azon virág...

Elpusztult — mondja. Ejnye, mind él... aztán csak ez, épen csak ez nem akar virágozni... ha lejárt az ideje — teszi utána.

Körülnézett s mint aki nem bírja el, amit látott, le kellett hunyia a szemét: mennyi virág... barackvirág... levél sincs, csak virág és virág...

Tavasz van — suttogta és álmélkodva nyitotta szemeit a virágokra: milyen szép; milyen igazán szép! Kalapját feljebb tolta homlokán — olyan meleg lepte el az arcát.

Az öreg kertész mosolyogva nézett a birodalmára, a kertre — ahol életét élte, még soha így nem érezte; a tavasz, a napsugár melege olyan különös forrósággal csókoltatta arcát, mintha valamit le akarna róla cirógatni...

Hát persze: jó így lustálkodni, hirtelen megborított, mintha hideg érte volna: a virágtalan fára tévedt a tekintete — az is lustálkodik...

Öreg Bubos Andrásnak egy-két nehéz könny futott végig az arcán — megértette: nem minden fának jön el a tavasz!

Hetven tavasz!... levette kalapját és most nem a virágokra nézett — felhézett az ég: mi van ott... mert itt már nincs mit keresnie. Hát így van!

A kastély felől egy kis béresgyerek szaladt a kert felé: András bácsi! — András bácsi! — kiáltotta.

— It vagyok! — felelt az öreg.

A kis fickó, mint egy bolondos napsugár, úgy cikázott a barackfák között. Mire az öreghez ért, a kalapja tele lett a barackvirág tavaszthintő szirmaival.

— András bácsi! — lihegte kipirult arccal.

— No mi az, fiam?

— Hívhatja az ispán ur!

András bácsi elhalványodott.

— Nem mondta, mit akar?

— Nem!

Az öreg kertész megremegett — nem szokták őt hivatalni; ha valaki beszélni akart vele — hát idejött.

A nap hirtelenjött felhők mögé bujt. Menjünk! — szólt elborultan az öreg.

A kis béresgyerek el akart futni, de az öreg András átölelte mind a két kezével: hadd lássalak...

— Nézd! — de nem folytatta a szót, csak nagy, belső hévvel megcsókolta a gyereket... hiszen az úgy sem értette volna meg őt — mi történt ott bent az András bácsi szívében... hogy mi a virágtalan barackfa ennyi virágzó között?

— Te barackvirág! — mondta az öreg és mélyen, nagyon mélyen mosolygott.

Az ispán már várta az öreget.

— Jöjjön csak öreg! — és bementek az ispán szobájába.

— Nézze András bácsi, én igazán nem tehetek róla...

Az öreg szomorúan lehajította a fejét. Most már bizonyos volt benne, hogy valami éri.

— Én iparkodtam magát megtartani, hiszen még nem is olyan öreg...

— El akarnak bocsájtani? — hördült fel András.

— A fizetését amíg él meg fogja kapni.

— Amíg élek... suttogta András és majd lerokkadt a szók alatti: amig élek!

— De hogyan élek én a kert nélkül, a fáim nélkül? — zokogott fel az öreg.

— Hiszen láthatja őket...

— Nem nekem virágoznak azok már akkor... aztán mikor, mikor kell itthagynom őket?

Az ispán nem tudott az öreg arcára nézni:

— Holnap...!

— Már?... Tehát már el is végeztetett — gondolta és újra meglátta a virágtalan fát: akinek szintén nincs holnapja... és most valami mély, megrendült szeretet érzett az iránt a fa iránt: az a fa vele megy el, hű öhozzá... elmegy a kertésze — elment ő is: az a fa úgy élt, mint ő és úgy megy el — virágtalanul... nincs tavasz, nincs holnap!

— Ispán ur?!

Az ispán látta, hogy valami nagy, valami csodálatos történik az öreg szívében.

— A kertben van egy öreg, virágtalan fa, már

köszönőlevele igazolja, hogy mindennemű **gyomor-, máj-, vese- és bélbaj** ellen a leghatásosabb gyógyszer a **FIGOL**, amely a legmakacsabb betegséget a legrövidebb idő alatt teljesen kigyógyítja. A **FIGOL** magát is, András bácsi.

— Vigye, vigye csak András bácsi.

— Hát áldja meg az Isten, ispán ur!

— Magát is, András bácsi.

— Hát akkor én már megyek!... Áldja meg az Isten!

Az ispán utána nézett... Az öreg nem nézett se jobbra, se balra, egyenesen odament a már virágtalan fához...

— Hát elmegyünk testvér — suttogta az öreg — neked nincs itt már keresnivalód, mint nekem. Hát így van, látod öregek vagyunk, de szép volt! Látod: mennyi virág?... tavasz van: a virág... a barackvirág! Nézz még egyszer körül: ugy-e, hogy szép volt?! De most már vége: ha nincs virágunk!

— És az öreg mosolygott, míg a könnyei végig barázdálták arcát... már majdnem teljesen kiásta, csak még a gyökeret kell elvágni...

De mi is virágoztunk ám! — hát nem sajnáljuk tőletek! — fordult a virágzó fához. Ugy-e öreg testvér?!

Nohát akkor menjünk és megölelte, átkarolta a fát.

— No, áldjon meg benneteket az Isten, — köszöntötte a fákat és felemelte a virágtalan testvérüket a vállára és megindult.

Az ispán még mindig figyelte az öreget — az öreg kérése úgy meghatotta... és mikor meglátta, hogy az öreg a fát a vállára emelte: olyan különös, olyan megrázó volt az öreg azzal a kiszáradt fával a vállán — hogy majdnem felzokogott. Odasietett az öreghez:

— András bácsi, majd én hazavitetem!

— Köszönöm a jószágát, de ezt a fát már csak én magam viszem haza.

— Nehéz lesz!

— Ez? Nem! Könnyű lesz ez — és az öreg olyan derűlten, olyan tisztán nézett — az ispán szemébe... Hiszen lesz rajta virág: hetven tavasz virág!...

— És András friss, fúrge léptekkel vitte a virágtalan fát — a keresztjét!

NYILT-TÉR

Borbély- fodrászület átvétel

Értesítem a n. é. közönséget, hogy augusztus 1-én átvettem a Pašičeva ul. 9. szám alatt levő volt Brančić-féle fodrászüzletet, melyet teljesen átrenováltattam.

Kérem az eddigi vendégek és a n. é. közönség szíves pártfogását.

3471

Pecarski Branko
borbély és fodrász

Tisztelettel értesítem ügyfeleimet, hogy irodámat

Kralja Petra park 7. szám a'á
(Reichl-palota) helyeztem át.

Rothbart M.

szállítási vállalat, Telefon 417

Ogias

Kancelarija rim. kat. županijskog ureda Sv. Mihajlo, Halaški vinograd i Segedinski vinograd (VII—VIII. krug, Halaški vin., Majšanski vin., bucke mala Tompa, Segedinski vin., Radonovac, Palić) premeštena je od 1.-og avgusta o. g. u Fra Ješe trg 3. u avilji preko puta monaške crkve.

Értesítés

A Szt. Mihály, halasi szőlők, szegedi szőlők, r. kat. hitközségi hivatala (VII—VIII. kör, halasi, majsai szőlők, bucke, mala Tompa, Segedinski vin., Radonovac i Palić) folyó hó 1-től a barátok templomával szemben levő Fra Ješe trg 3. sz. alá az udvarban helyeztetett el.

8472

Felhívás

Noszek Mihály és neje házat mai napon megvettem, felhívom hitelezőit, hogy azt nálam legkésőbb augusztus 8-ig jelentsék be, mert további bejelentést nem veszek igénybe.

Szubotica, 1929. augusztus 1.

8498

Risztics Koszta
Oslobodjenja ul. br. 76.

Kozmetikai szalon

Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENONÉ

Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin terapia

Szeplők legújabb módszer szerint teljesen fájdalommentesen eltüntetése villannyal, hám-lasztás, kenőcsök alkalmazása nélkül.

Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Önagysága nyugodtan
nyaralhatmert férje ura és
ithonmaradt családjájó és olcsó házikosztot kap
Hirt Pali bácsi vendéglőbenhol esténként jó zene és elsőrendű ita-
lok mellett kellemesen elszórakozhat

a nyári helyiségekben

Lakatos-villanyszerelő

stabil gőzgép, gázmotor, villamos telepkezelői stb. felső-elektrotechnikai vizsgákkal, villanytelepre, vagy hasonló nagyobb üzemhez nagy elektrotechnikai gyakorlattal

állást keres

Ajánlatokat „8420“ szám alatt a kiadóhivatal továbbítja.

8420

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye
BUDAPESTEN a

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23

a Keleti pályaudvarnál

Teljesen újonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári áruk.

A Bács megyei Naplóra való hivatkozással

20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KÁVÉHAZ

Tulajdonos: GROSZ ÖDÖN

Hol
vásárol

a vidéki
Suboticán

Tenyészállatvásár Kaposvárott

F. évi augusztus 24-27. között Tenyészállatvásárt és szeptember 2-ig Mezőgazdasági kiállítás tartatik Kaposvárott. A kiállításon a legelsőrendű tenyészetek vesznek részt és a kiállított törzs könyvezett fajállatok, nemesített vetőmagvak és gazdasági gépek olcsón beszerezhetők.

A kiállítási igazolványok alapján a határ augusztus 20. és szeptember 2. között vízum nélkül léphető át és a magyar vasutakon féláru kedvezmény van. Igazolványok 4 30 D. árban kaphatók a felkért SHS gazdasági egyesületeknél és kereskedelmi testületeknél, nemkülönbön a zágrabi magyar konzulátusnál és a beogradi m. kir. Kereskedelmi Képviselőt Utazási Osztályánál (Jaksičeva ul. 2), ahol a vásárra vonatkozó minden felvilágosítás díjtalanul szerezhető be.

Könnyítések a magyar vizumok beszerzésénél

A Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zágrabi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vízumot szerezni, mert az utasok magyar vízum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vízumot. Ez az újítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vízum nélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselőt Utazási Osztálya hivatalos bélyegzővel ellátott igazolvány szükséges, mely ugy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőnél (Beograd, Palata Akademia, Jaksičeva ul. 2), mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi testületeknél, pénzintézeteknél és utazási irodáknál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vízum Budapesten 50%-os kedvezménnyel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és gyógykezelőket szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vízum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál illetve a beogradi m. kir. Kereskedelmi Képviselőt Utazási Osztályánál (Beograd, Palata Akademia, Jaksičeva ul. 2.) 50% engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

A fenti vízumkedvezmények az esetre érvényesíthetők, ha az utazás a beutazás és kiutazás napjait is beleszámítva, összesen legalább 3 napot tölt Magyarországon. Minden megkezdett nap egésznek számít. Azok az utasok, akik 3 napnál kevesebb ideig tartózkodnak Magyarországon, a határon való kilépésnél a fél vízumdíjat utánfizetik.

Fayence- és majolikafaburkolólapok padlózati keramitlapok és samottanyag

nagy választékban jutányos árban állandóan kapható:

Schomann és Bauer cégnél, Noviszad

WEITZENFELD i DRUG SUBOTICA INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes-
zsákok

vizmentes ponyvák

Kerti és tűzoltó tömlők,
mindennemű zsinagáruk
olcsó beszerzési forrása.

Kérjen árajánlatot!

Butor

legjobb — gyári áron

Fister Gusztávnál, Fra Ješe trg 6
Barátok temploma során

Hölgyek és urak figyelmébe!

Kiváló szépen festi
és vegyileg tisztít

WIHART IMRE
Sokolska ulica 3

Acélrollógyártás

a legjobb kivitelben, olcsón

Vászi Péter
ujjonnan berendezett rollógyártótelepén
Bene Sudarevičeva ulica 41

METROPOL-GARAGE

vállalja az összes rendszerű
automobilok javítását garancia mellett!

Oslobodjenja (Sentai) ulica 23

A VILÁGHIRŰ
DEKA autógummi
elismerett
német márka

RADIO

KONRATH D. D.

rádiókészülékei
olesú, jók, megbízhatók

Minde nemű **csúszásgépek**: fagyaltógép
habverő, sütővasak stb., továbbá **fa- és komó-
permetezők** készítése garancia mellett

Puskás gépműhelyben
Tolstojeva u. 7

Butor izléses és jó minőségben, méltányos
árban, **részletre is**

Épület Mérth Lajos
Portál asztalosnál
VII., Jugovića ulica 13.

Szenzációs újdonság!

Minta oldalmazva 14903 1927. sz. a.

**Fémkeretes és ovális
kazetta és bőrönd**

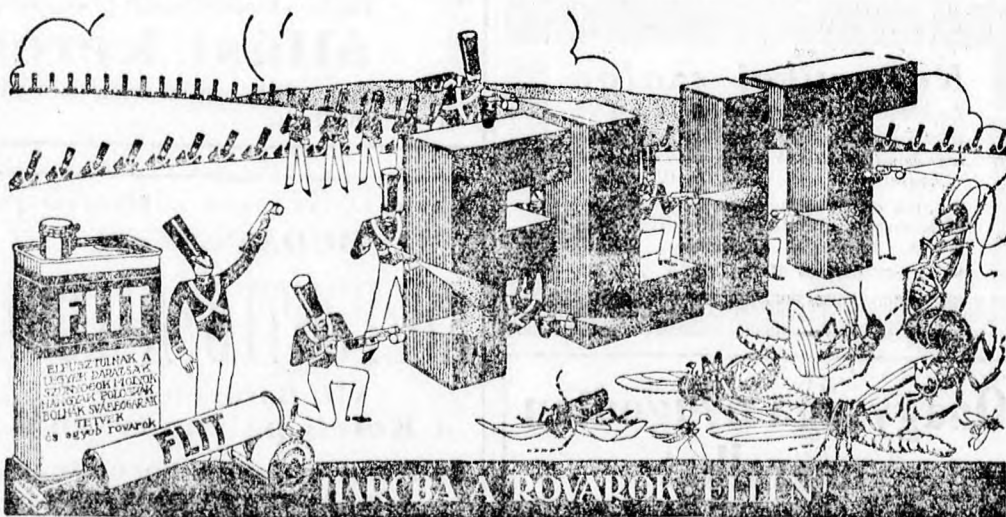
Fősajátosságai: 1. Pehelkőnyű
2. Tartós, masszív
3. Elegáns, kecses

Andrássynál

Subotica szijgyártó, nyerges és bőröndös Csirkepiac

Képviselőt
Takács Márton
gummiműhely, Z. Injski trg 24.

A legizlésebb nyomtatványok, mindenféle rászterok
a Minerva-nyomdában jutányos áron készülnek. Tel. 8-58

Suboticán a legnagyobb választékban
és legolcsóbban
Butorok
ERDÉLYI A.
lakásberendezési vállalatánál szerezhetők be. Bene Sudarevičeva ulica 4

Parkett-gyári tölgyl hulladék **I-a tűzifa** 100 kgr.-ként házhoz szállítva **32** dinár. Nagyban vételnél nagy árengedmény **J. Vujković i Drug** Subotica Tel. 6-69

KINTORNA

Koldus: Kérek egy kis kenyérré valót.
Ur: Nincs nálam, csak százdináros.
Koldus: Oh, nem tesz semmit.

Párbeszéd a falun:
— No, nénikém, mit szól hozzá, a fiam első jutalmat hozott haza az iskolából.
— Képelem, hogy tetszik neki örülni. Mi is nagyon holdogok voltunk, amikor tinóknak első díjat nyert a tenyészsváron.

Tanító: Az oxigén feltétlenül szükséges az emberi szervezetnek. Oxigén nélkül nem tudunk élni. Az oxigént 1774-ben fedezték fel.

Gyerek: Hát addig hogy éltek az emberek?

Proccné megkérdi a festőművészt:
— Kedves mester, ön készítette ezt a ragyogó női portrét?
— Igen, hagyságos asszony.
— Nem lenne szives megmondani, hogy a hölgy melyik todrásznál ondoláltat.

— Én olyan szenvedélyes dohányos vagyok, hogy még étkezés közben is cigarettázom.
— Én még szenvedélyesebben dohányzom: én cigarettázás közben eszem.

— Nézze, Maris, magának adom a tavalyi nyári ruhámat.
— Nem lesz az jó, kezitsókolom. A nagyságos ur már így is össze akart téveszteni a nagyságával.

Két ur találkozik az uccán. Beszélgetnek és közben az egyik előveszi a zsebkendőjét, amelyen csomó van kötve. A másik megkérdi:
— Miért van ez a csomó a zsebkendődön?
— A feleségem kötötte, nehogy elfelejtsek feladni egy levelet.
— No és feladtad?
— Nem. A feleségem elfelejtette ideadni.

Egy fiatalember meglátogatta bankhivatalnok barátját egy nagy bankban. Mindenféléről érdeklődött, azután megkérdezte:
— Mondd, kérlek, sokan dolgoznak ebben a bankban?
A banktisztviselő így válaszolt:
— Körülbelül a negyedrésze a személyzetnek.

Az új névtörvény életbe lépett

Hivatalosan a családnév irandó elsőnek s azután a keresztnév; tehát nem Gábor Nagy, hanem Nagy Gábor, nem Péter Kis, hanem Kis Péter

Ügyvédek, kereskedők, iparosok részére az új névtörvény rendelkezései-nek megfelelő **nyomatványokat** olcsón, gyorsan s izléses kiállításban készít és szállít

Minerva-nyomda r.-t., Subotica

Wallace

a
detektivregevények
királya!

Hat új olcsó Wallace:

Kató és a tizek
A 13-as szoba
A pénzhamisító
Ahárom tölgy titka
A titokzatos ház
A megtorlás

Füzve **20** dinár

Kötve **34** dinár

DANTE-KIADÁS

KAPHATÓ
A BÁCSMEGYEI NAPLÓ KIADÓ-
HIVATALÁBAN

»D A M A«

FEHERNEMŰ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

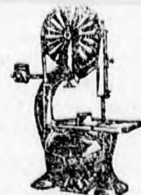
Ajání
valódi lyoni selyem-
ből készült hálóingeket,
combinéket, ingbugyikat,
ajándéknak
alkalmas pijamákat,
linon zsebkendőket, terítőkét

KOMLÓZSÁKOK

prima esch anyagból
liszt-gabona-zsákok
egy új mint használt
vizmentes ponyvák

olcsón kaphatók
SCHOTTEN I DRUG ZAGREB
NOVISZÁDI FŐKÉPVISELETNÉL ÉS LERAKATNÁL
MILAN BERL, NOVISZÁD
Jovana Subotića br. 9.
PONYVA- és ZSÁKKÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT
Telefon 23-30. Távirati cím: „JUTE“

2 évi hitelre is!

Asztalosok, hutorgyarak, fűrésztelepek és faúrügyarok figyelmébe!
BÜTTERLING leipzig-i faforgalmazógyár, Európa egyik legnagyobb cégének vezérképviseletét Jugoszlávia területére átvettük. Raktáramból azonnal szállíthatók **olcsó gyári áron** legmodernebb, legjobb kivitelű, legtekintélyesebb golyócsapágyas, szás gépeket és szerszámokat. — Minden gép sajátalkult meghajtásra, beépített villanymotorral szállítható

JELLINEK JÓZSEF
SUBOTICA, VILSONOVA ULICA 51.

Utazók és utasok ki akar jól és olcsón enni és inni Pancsevón?

Az keresse fel a **GRASSL-féle vendéglőt** (ezelőtt Oslobodjenje)

100 lépésre a vasútállomástól

Elsőrendű bánáti konyha, állandóan meleg és hideg ételek, egyszerű **halpaprikás és sült halak**
Kitűnő hegyvidéki borok! — Olcsó árak! — Előzékeny kiszolgálás! — Ugyanott

bornagykereskedés

Elsőrendű belackvai borok 5 litertől a 5— dinár, 50 litertől a 4'50 dinár, nagyobb mennyiségben 4 dinár. Vagontételekben még olcsóbb

GRASSL PÉTER vendéglős és bornagykereskedő
PANČEVO, Kosovska ulica 5.

Olcsó árak **Olcsó árak**
Divatos **Izléses**
Tartós **Elegáns**

2653

Bressburger
DIVATCIPO KÜLÖNLEGESSÉGEI

Állandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből
Külön mértékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajzokkal és kellekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
modern előnyomdabevérendezési gyára

Re'lef-festéshez való festékek, porok és kellek kaphatók

BUZIÁS gyógyfürdő

(Román Nauheim)

páratlan szénsavas, radioaktív sós-vasas forrásvizekkel.

Bistos gyógyhatású szervi, elhízásos, érelmeszesedéses SZIV- és VÉRKERINGÉSI ZAVAROKNÁL. Vesebaj, vészerégység, ischaemia, hólyaghurut és kimerüléses idegesség esetében.
NŐI BETEGSÉGEK, változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyomán fellépett ideggyök (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kitűnő konyha, elsőrendű szállók, diétás pensiók mérsékelt árakkal.

ÚJ MODERN USZODA NAPFÉNYES STRANDDAL.
Fürdőidény május 15-től október 1-ig.
Prospektust, felvilágosítást sajnólat küld

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.
Fürdőigazgatóság Buziás (Bánát)

LIFKA-KERT

Csütörtök — vasárnap

Odesszai hercegnő

Egy orosz hercegnő szerelmi története
A mosolygó **LYA MARA** paradís szerepe

Partnerei:
Fred Lous Lerch és Fritz Kampers
Ezenkívül

A vörös sas

Ken Maynard cow boy attrakció

LEVELEZÉS

KIRAKATÚVEGEK, TÜKRÖK GARANTÁLT EL-SÖRENDŰ MINŐSÉGBEN KAPHATÓK AZ »ALBA« TÜKRÖGYÁRNÁL NOVISAD. 4377

HÁZASSÁG

Ügyes fiatalember, gaz lász, izraelita, nagyon kedvező feltételekkel gazdaságba kerestetik. Beművelés nincs kizárva. Ajánlatok fényképpel és referenciákkal »453« jelzéssel Rudolf Mosse Beograd címre küldendők. 8492

FOGLALKOZÁS

Keresek perfekt gépirót, magyar, szerb gyorsírót, férfit vagy nőt. Dr. Boshán Samu ügyvéd, Bačka Topola. 8462

Szakácsnő, perfekt, aki takarítást is vállal, azonnal felvétetik. — Mita Uros, gyógyszerész, Velika Kikinda. 8393

Garantált friss **I-a teavaj** kg-ja 50 dinár Naponta friss **joghurt** kapható **Gulyás** tejcsarnokában Subotica, Rudičeva ul. 3. Trumbićeva ul. 7 (Papuca-piac)

Arvaleány fűszer- vagy rövidáru kereskedésbe ajánlkozik. Cim a kiadóban. 8424

Utakó a rövidáru szakmában, Bácskában jól bevezetett, német és szerb nyelvtudással azonnali felvétetik. Irásos ajánlatokat referenciákkal »Rövidáru« jellegre a kiadóhivatal továbbít. 8422

Érettségárosok figyelmébe. Érettmester, 35 éves praktisszal, állást keres. Esetleg új gyárakat is berendez. — Vilim Fischer, Novi Vrbas. 8139

Mész, beođini portland-cement, faszen, kovácsész, tűzifa jutányos árában kapható

Révai Adolf Subotica Sokolska 2 Telefon 551

Pincérgyűnőtség, Freudenfeld Vilmos Pancsevön ajánl, keres, elhelyez mindennemű, elsősorú kávéházi, szállodai személyzetet. 7824

Iparvállalat keres azonnali belépésre perfekt szerb, magyar, esetleg németül is tudó könyvelőt vagy könyvelőt, aki a levelezésben is járatos. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 8488

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címező kézírassal szedve. Logikább apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívással jelölje levelet továbbítani. Kérdésekben a kiadóhivatalba forduljon.

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÚVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 1734

Modern családi ház eladó. Stosova ulica 8. 7246

Szőlőprések, Rök gyártmány, használt jó állapotban megvételre kerestetnek. Ajánlatok Piukovics József központi irodájába, Subotica, küldendők. 8454

8 HP Hofherr-kazán E.M.G. cséplővel, kifogástalan állapotban minden elfogadható áron eladó. Jäger hirdetője, Bačko Petrovo selo. 8434

Házhelynek alkalmas 1 1/2 kapa szőlő terméssel együtt olcsón eladó. Körösi, Trumbićeva 7. 8391

2 lánco föld a tuki ugarokban, közvetlen a börtvár mellett eladó. Érdeklődni lehet Miladinović ügyvédi irodájában. 8392

Másféltonnás, keveset használt Chevrolet-autót keresek megvételre. Schwarz Fulöp, Senta. 8142

»Palma« cipők kiválóságát minden vevőm dicséri. »Palma« cipőgyár, Huspiac, volt Mácskovics-ház. — Szándékukönlegességim megérkeztek. 3631

Malom nagybővítés miatt jó környékkel, felében, esetleg egészben eladó. Motormlin, Majdan (Bánát). 8369

295 dinárért

14 karátos, fémjelzett

arany karóra

svájci, pontosan járó 10 köves szerkezettel, írásbeli jótállással, míg a készlet tart

Goldberg ékszerész, Novisad, Kr. Petra ul. 22

KAFANA SRPSKI KRALJ

Naponta frissen csapolt sör

poharaként kimérve, úgy mint eddig

3 dinár

Friedmann Mór, kávé

AZ ÜZLET

részletesen tájékoztat a magyar üzleti világ eseményeiről.

Ingyenes

mutatványszámot

küld a kiadóhivatal

Budapest, VI., Andrásy-ut 29

Szivógázmotor, 14 lóerős, kitűnő állapotban, eladó. Häusser, gyógyszerész, Feketi. 8357

Butor eladó, egyéves, modern csontszinű négyszer kontrázott masszív háló, fekete tölgy kombinált őrzszooba-ebédlő, szőnyegek, varrógép, nyolc csöves fehér emailozott új Zephír kályha. Sienkiewiczova ulica 19. 7927

Ada (Bácska) a gabona- piac-lőren egy jóforgalmu vaskereskedés eladó. Érdeklődni lehet a kiadóban. 3239

Fiat 501-es autó eladó. Bővebbet Preradovićeva ul. 4 8493

Ingyen elhordható homok és föld udvaromról. Jó állapotban levő ablakok és ajtók eladók. Bővebbet Dr. Blum fogorvosnál. 8475

HEIRATS-VERMITTLER

welcher in besten jüdischen Familien Zutritt hat,

wird gesucht.

Zuschriften unter „Beste Referenzen“ an die Administration erbeten

Tehénturót, juhturót, piros paprikát állandóan veszek. Ajánlatokat Split, postanski pretniac 168 címre küldendők. 8494

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap

1 Miss Palić választás

2 Samuka a dzsungelben

Főszereplő: **SAMU COHEN**

3 Aranykeresők

Főszereplő: **TOM MIX**

Körte konzerv-befőzési célokra nagyobb mennyiségben kapható. Szobonya, Kraljev Breg. 8473

50 év óta fennálló vegyeskereskedés trafik és lőszeregyedéllyel bérbeadó, esetleg kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni Pleesz Pálnál, Kula. 8499

Sonkavágó gépet keresek megvételre. Körösi Géza, Subotica. 8487

Palicson eladó nagy új villa, közvetlen a strand mögött. Kanizsai ut 38. 8470

Eladó haláleset miatt Ada község központjában modernül berendezett vendéglő, gyönyörű teremmel színelőadások és táncvigalmak rendezésére, fedett fűthető kuglipálya, biliárdasztalok. Bővebb felvilágosítást nyújt Özv. Szabóné, Palics, Horgoški put 78 és Dr. Király Károly ügyvéd, Ada. Ügy-nökök díjaztatnak. 8387

Ház eladó. Oslobodjenja ulica 120. 8476

Motort, 1 1/2—2 HP. megvételre keresek. Ajánlatban az ár és gyártmány feltüntethető. Dr. Genčić, Srbo-bran. 8491

Simon és Bodnár

gépjavitóműhely, vas-és rézöntő

Subotica, VI. kör Tolstojeva ulica 27. szám (Könyvtár melletti utca)

Elvállalunk mindenféle mezőgazdasági gépjavitást és alkatrészek ujitását

vasból vagy bármely ötvözetből

Különösen autók, traktorok, gázmotorok, valamint az összes típusú gépjavitást speciális szerelési gépekkel szakértői garancia mellett végezzük

vas- és rézöntő- dünkben

A beküldött rajzok vagy minták után bármilyen gépalkatrészt a legolcsóbb áron készitünk

Tel. 143

5890

KÜLÖNFÉLE

Pékiség, huzévas, lakással, üzlettel fűtve szeptemberre kiadó. Papp Lajos, Mali Idjós. 8452

A dohányszás teljes vagy részleges leszekésére orvosok által ajánlott Afumapasztillák legjobban bevaláltak. Dobozonként 30 dinár. Postai szétküldés: Blum gyógyszerüzlet, Subotica, főpostával szemben. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban. 6190

Pianino, elsőrangú, kiadó 300 dinárért havonta. Szállítva. Paja Kujundzica 44.

»Neo-Derma« kivonat biztos szerbörgyulladások és bőrbajok ellen. 10 dinár előzetes beküldése mellett prospektust küld Nada laboratórium, Subotica. 7562

Orikvenicón tiszta szobák olcsón kaphatók, hideg tus, napfürdő, jó házikoszt. Krekus óránál, Vinodolska 75. 7940

A Isoncán egy ujonnan épült emeletes épületben lévő két uccai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy uccai erkéllyel butorozva vagy butor nélkül augusztus elsejére kiadó. Felvilágosítást nyújt »Danav« biztosító Vilsnava ulica 11. 7821

Bérbérlő, esetleg eladó 43 évi fennálló üzlet, korszerűval együtt. Biztos existenciával. Ugyanott a község háza mellett házihely, körülbelül 1 hold, eladó. Grász Ignác, Srpski Aradac (Bánát). 8401

Lakás, mely áll 4 szoba, előszoba, konyha, spájz és pincéből és külön bejárata van, Subotican a Brozova ulica 21. szám alatti házban azonnali beköltözés mellett kiadó. Udvarban kut van. Bővebb felvilágosítással szolgáhat a házban lakó özv. Györfi Gyuláná, vagy a tulajdonos Palicson, Trogrska ul. 7. szám alatt. 8478

Nagy vendéglő forgalmas főtéren kiadó százalékos vagy bérletre. Cim: Aleksandar J. Sećerov, Krstur (Bánát). 8467

Bérbérlő, esetleg eladó — biztos existenciát ígérő üzlethelyiség sarkon, lakással, kerttel SAND-pálya mögött. Cim a kiadóban. 8499

Naponta friss **I-a teavaj** kg-ja 50 dinár **joghurt** és az összes bel- és külföldi sajtok kaphatók **Triszió Todor** tejtermékek kereskedésében Subotica, Strossmajerova ul. 22 Hálpiac

Sok hasznos tanácsot talál a most megjelent Vécsei-féle Kosmetikai Tanácsadó című könyvben. Ára 40 dinár. Kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető a Minervánál, Subotican.

Apróhirdetések Subotican az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Pašićeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universalitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruházletében, Gyümölcspiac, Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Beeske-reken ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladható